

UNDERVEIS

Kirkeblad for Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn 2-2019



DELK

Velkommen til Gjennestad!



DELK får ny tilsynsmann



Klimakrisen - angår det kirken?



Gjennestad 2019



DELK

I Jesus,
for hverandre,
ut i verden!

UNDERVEIS er et informasjonsblad som skal fremme sunn åndelig utvikling, liv og vekst.

Bladet utgis av Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn med fire nummer pr. år.

36. årgang.

Opplag 2 200 eksemplarer.

Bladet er trykket på et miljøvennlig og svanemerket papir.

Gjengivelse tillatt med kildehenvisning.

Bladet finansieres med gaver.

www.delk.no – delk@delk.no

Ansvarlig redaktør
Tilsynsmann Rolf Ekenes
Kontortelefon: 33 35 93 51
Mobiltelefon: 900 91 562
rolf.ekenes@delk.no

Redaktør Erling Rantrud
Telefon: 916 42 047
erling.rantrud@delk.no

Jostein Bendiksen
Telefon: 916 93 952
jostein@toppidrettsgymnaset.no

Red. sekr. – design & layout
Tormod Fredriksen, TEIE it-com
Telefon: 916 93 078
tofredr@online.no

Trykk
Nordby Grafisk AS, Larvik

Forsidebilde
Fruktblomstring. Foto: TFR

Distribusjon
DELK-kontoret
Telefon: 33 35 93 50
underveis.abonnement@delk.no

Økonomi
Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn
Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
delk@delk.no
Konto-nr.: 3000 27 13949

ISSN: 0809-229x

FRA INNHOLDET

12

Tilsynsmannens
perspektiv:
Takk for meg!



17

Ildsjeleer på
Kvitsund i
en årrekke



29

Jan Bygstad
utnevnt til
æresdoktor



- 03** Ledere
- 06** "Inn til hjertene – ut til massene!
- 07** Diakonispalten
- 08** Andakt | Rolf Kristian – en tro tjener
- 09** FellesSkapt | Livets begrensning - begrens livsglede?
- 11** Kristne verdier
- 14** Min bibelhelt IX
- 15** DELK Kirkeforum 24. april – Oppstandelsens historisitet
- 16** Ny prest i Ryenberget menighet
- 18** Møtelisten
- 20** Forsoningsutvalgets rapport
- 23** Er vi fylt? | Alderdom – en sinnstilstand?
- 24** Er det synd å ...? | Alle dager i påsken
- 25** Harald Lie ny eldste i Bjerkely menighet | Babyboom i Bergen
- 26** Manns- og jentekvelder | I en rekke av eldste og prester!
- 27** Nye veier for DELK på Jæren | Bokanmeldelse
- 28** DELK den gang da – Bilder fra svunne tider
Foredrag om kristen seksualetikk på Granly ungdomsskole
- 29** Bondal
- 30** Palmesøndagsfest i Kristiansand | Konfirmasjon i Moe kirke
- 31** Barnas side
- 32** Arne Fedeler ny eldste i Kristiansand
- 33** Konfirmasjon i Nordreisa | Kort fra Hovedstyret
- 34** Slekters gang | Gaver til DELK | DELKs utsendinger
- 35** DELKs adresser og kontaktpersoner

Sunne og gode menighetsfelleskap

Av Erling Rantrud

Redaktør

Du og jeg ønsker oss sunne og gode menighetsfelleskap. Selvfølgelig gjør vi det. Vi trenger et sted der vi kan kjenne at vi er trygge, verdsatt og verdifulle. Det er ikke bare hjemmet som skal være et trygt rede. Skole, arbeidsplass, klubber og foreninger burde også oppleves som steder der du trygt kan være deg selv med deg og ditt.

UDIRs store elevundersøkelse viser på landsbasis at 5 % av alle elever opplever mobbing. Barn krangler fortere enn voksne, og blir ofte raskere venner igjen. Krangling og uenighet er ikke mobbing. Mobbing er mer, og verre, og kommer fra et sted! Det er ikke unaturlig å tenke at barn speiler voksne. Roten til mobbing er veldig ofte baksnak. Og voksenverden er full av det.

Barn plukker opp måten vi voksne omtaler hverandre på. Det spiller ingen rolle om det er ved kjøkkenbordet, kirketrappen, familieselskapet eller i telefonen. Barn hører. Og lærer.

Det er lett å snakke stygt om politikere vi ikke liker, kollegaer som er akkurat litt for irriterende, sviger-mødre som blander seg inn der de ikke burde, ledere som ikke burde være ledere, lærere som må skjerpe seg og hvem flere?

Selv den minste syrlige kommentar kveler en fin en. Så da lurert jeg på en liten sak. Hvis jeg hører at

andre blir snakket om bak sin rygg, kanskje til og med ting som ikke er helt rettferdig eller riktig, hva sier da andre bak min rygg som jeg aldri får vite om? Hva har jeg sagt om andre som ikke burde vært sagt?

Sånt skaper ikke et sunt menighetsfelleskap.

Jesus lærte oss det motsatte. «Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, det skal også dere gjøre mot dem.» Matt 6,12

Peter bruker brevene sine til å følge opp læren fra Mesteren: «Legg derfor av all ondskap, all svik og hykleri, misunnelse og all baktalelse.» 1 Pet 2,1.

La oss bruke sommeren til å tale vel om hverandre, oppmuntre hverandre, bære over med hverandre og ta ting i beste mening. Som Paulus skriver: «La alt dere sier, være vennlig, og la det ha salt og kraft, så dere vet hvordan dere skal svare hver enkelt.» Kol 4.6.

Vær endelig uenig, protester der det skal protesteres, men snakk ansikt til ansikt og «Elsk hverandre inderlig som søsken, sett de andre høyere enn dere selv.» Rom 12,10

Det synes jeg er noe å strekke seg mot. Tenk så fint å få være med i et menighetsfelleskap der vi klapper hverandre på ryggen og smiler når vi møtes og snakker hverandre opp og frem. Det er hva jeg kaller et godt hjem.

Bollebry

Av Rolf Ekenes

Tilsynsmann

Nasjonen ble rystet for ikke mange ukene siden da et kristent skolelag gikk til det uhørte skritt å servere nystekte boller på et lagsmøte i storefri. Det satte den lokale skoleledelse – av alle steder på Sørlandet og i tettete bibelbeltet – foten ned for. Alle måtte forstå at det kunne friste svake sjeler til å gå og høre på en andakt mot sin vilje. Vi synes vi ser det for oss: Elever som viljeløst blir dratt etter bollelukten mot en samling de egentlig ikke ønsker å gå på. For elever i ungdomsskolen kan vi selvsagt ikke overlate til å ta frie valg på dette området. Det er som en sa det: Skal vi le eller gråte?

Et annet sted – i samme traktene, utrolig nok – får de kristne elevene på en skole bare arrangere skolelagsmøte hver tredje uke. Og ikke bare med bolleforbud, nei, fullstendig forbud mot enhver form for servering. Av noenlunde samme grunn: Dette kan føre til uønsket påvirkning og oppsplitting av elevfelleskapet i skolen.

Frykten for lukt av kristenmanns blod er åpenbart stor. For vi har følelsen av at det er her proble-

met ligger. Vi hadde ikke ventet dette på tykkeste Sørlandet. Når vi vet hvor mange skoler i dag som sliter med disiplinære problemer, av elever som faller ut av skolen, stadig flere unge som sliter med psykiske utfordringer, en økende ungdomskriminalitet – for bare å nevne noe – så skulle vi tro at enhver skoleledelse ville gripe begjærlig om hver eneste liten mulighet til å styrke motkreftene. Å gi god plass til både kristne skolelag og annen organisert elevvirksomhet må bare være av det absolutt gode. Skolelagselevne topper ikke statistikkene over belastet ungdom, for å si det sånn.

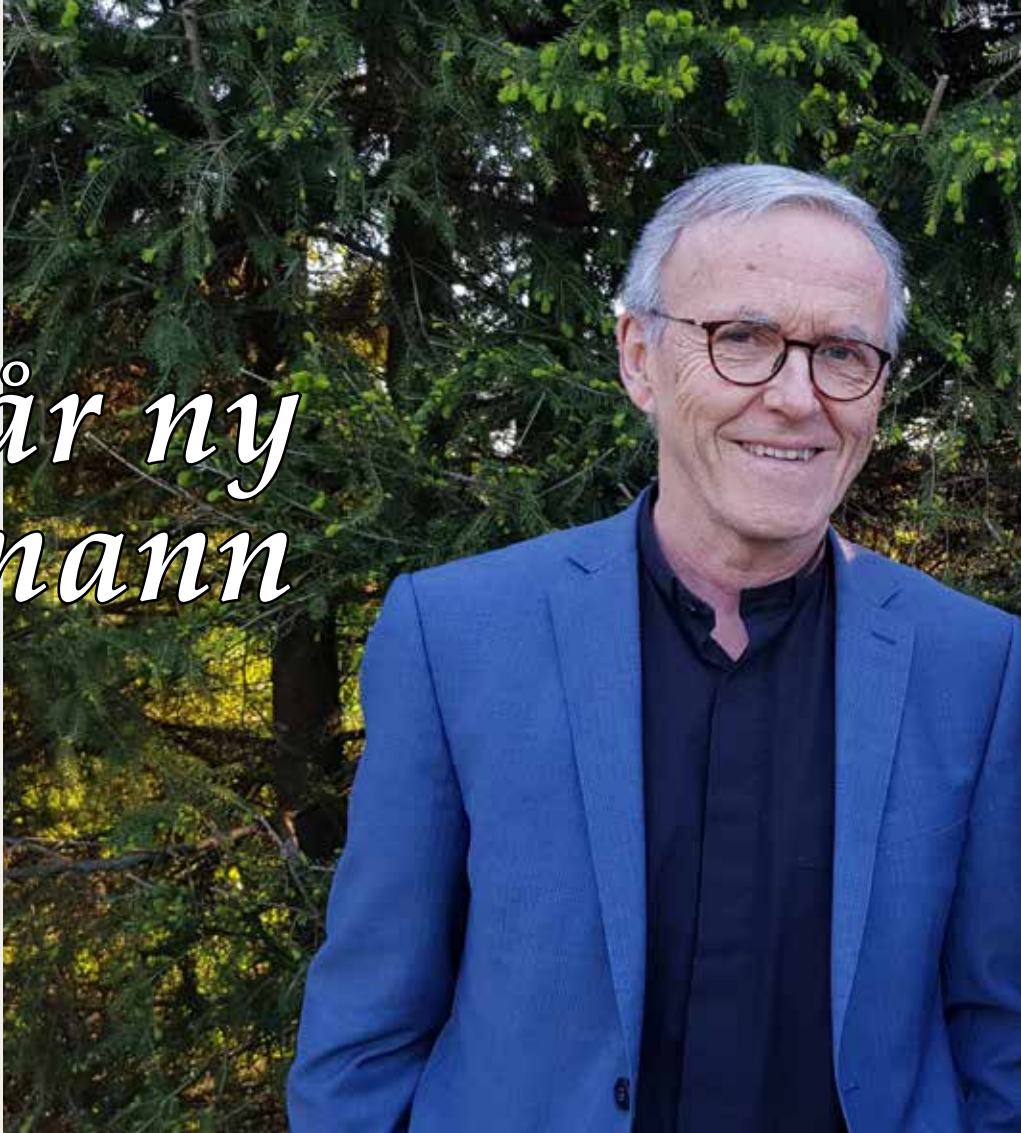
Dette sier oss to ting: Friheten til å få drive våre egne barne- og ungdomsskoler er umistelig og blir stadig mer viktig. Og dernest: Vi kan ikke ta for gitt noen stor og utbredt velvilje overfor kristen virksomhet – verken på skolen eller ellers i vårt samfunn – i tiden som kommer. Den friheten må vi tvert imot kjempe for, nå mer enn noen gang.

Fra Ekenes til Andersson

DELK får ny tilsynsmann

Nittende mars i år ble det kunngjort at Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn har fått ny tilsynsmann. Vinneren av den siste valgrunden var Bertil Andersson, som fikk 66,2 % av stemmene til de 631 medlemmene som gikk til urnene gjennom to valgrunder i vinter.

Av Jostein Bendiksen



Tolvte tilsynsmann

Andersson blir kirkesamfunnets tolvte tilsynsmann. Han overtar etter Rolf Ekenes, som har sittet i vervet i åtte år. I kirkesamfunnets snart 150-årige historie er det Ole Antonsen Gjerpe som har sittet lengst som tilsynsmann; fra 1922 til 1951, hele 29 år. Ole Fadum satt nesten like lenge som tilsynsmann, fra 1951 til 1979. Tilsynsmannrollen har eksistert siden kirkesamfunnet ble til.

Underveis tok en prat med Rolf Ekenes om tiden som den øverste tillitsvalgte i kirkesamfunnet. Selv trekker han frem noen oppturer: «Av de tingene som fyller meg med mest glede, kunne jeg nevne mange: gode frukter av noen menighetsfusjoner, et yngre og svært engasjert prestekollegium, et tydeligere fokus på vår lutherske arv, en fornyelse av Sankthansstevnet, en ny styringsstruktur med hovedstyre, rådsmøte og generalforsamling som fungerer bra, DELKs tydeligere tilstedeværelse i felleskirkelige fora, det sterke engasjementet for planting av nye menigheter,

en fornyelse av misjonstenkningen – for bare å nevne noe.»

Gamle og nye DELK

Men Ekenes har også opplevd noen utfordringer i perioden: «Av de mer utfordrende hendelser dominerer nok saken om beklagelsesbrevet til mer enn to tusen tidligere elever hos oss. Den har pågått i tre år og er ikke ferdig, selv om hovedtrykket er over. Spenningen mellom det såkalte gamle og nye DELK har også satt sitt fotavtrykk i hverdagene, mest på godt, men også iblant som litt krevende. Så skulle jeg ikke minst gjerne sett at kvinner hadde fått mer plass og større ansvar i DELKs ledelse. Her har vi forsømt oss. Kvinner utgjør den klart største delen av aktive kristne i menighetene. Det vises altfor lite igjen i lederforaene.»

Ekenes har hatt mange oppgaver som tilsynsmann i disse åtte årene. Underveis lurer på om det er noen oppgaver han ikke har hatt – eller gjerne skulle gjort mer ut av; «Jeg har ikke vært organist – av veldig gode

grunner. Å ha mer tid til forkynnelse og bibeltimer skulle jeg gjerne hatt; kanskje kommer den nå? Så har det blitt noen oppgaver som fredsmekler – både i embets medfør og utenom. Slett ikke alt har gått bra – men noe! Ellers er det å skrive noe av en lidenskap; skulle gjerne gjort mer av det. Kanskje blir det litt mer nå?»

Noen frilommer

Rolf Ekenes innrømmer at vervet som tilsynsmann er krevende og tar mye tid. «Oppgaven som kirkesamfunnsleder har lett for å bli nesten altoppslukende. Samtidig må man lage seg noen frilommer gjennom dagene – jeg snører joggeskoene så snart jeg kan. Ellers prøver jeg å koble helt av iblant – for eksempel på hytta eller på sykkeltur med Beate. Hvis ikke forsvinner tjenestegleden. Det er ikke spesielt fromt eller forbilledlig nesten aldri å ta fri.»

Når han blir spurt om hva han håper han vil bli husket for, svarer han slik; «Kanskje som en som har et ganske lyst sinn og plass for smilet midt i alt



Rolf Ekenes (til venstre) går av som tilsynsman i DELK og Bertil Andersson tar over. Foto: Gunn Andersson

alvoret? Eller som en som lyttet og lot folk snakke ferdig? Eller gjorde DELK litt mer synlig og tydelig utenfor våre egne vegger? Det håper jeg i hvert fall. Men aller helst: for at han løftet fram den enkle Jesustroen i hverdagen som det aller viktigste for et menneske.»

Å bli en tilsynsman

Så, hvordan blir man klar for en rolle som tilsynsman? Det er ikke en lett jobb. Man er den øverste leder i et kirkesamfunn som har fått stadig mer oppmerksomhet utenfor egne rekker de siste årene. Ekenes tror at arbeidet med misjon har formet ham som leder: «Årene på Madagaskar ga meg stor glede over trossøsken i andre sammenhenger, også utenfor den lutherske leir. Misjonærene gjorde at jeg fikk et grunnleggende økumenisk sinnelag, og ufattelig glede over evangeliets frigjørende kraft. Tiden som feltleder de siste årene ute formet meg også. Tilbake i Norge fikk jeg fem år som daglig leder i NORME – Norsk Råd for Misjon og Evangelise-

ring – med over 40 kirkesamfunn og organisasjoner som medlemmer. Det gav meg et stort kontaktnett til ledere i kristen-Norge som har formet meg mye og gitt meg venner for livet. Og i tillegg gitt DELK et verdifullt nettverk.»

Tilsynsmannens ansvar

Søndag den trettende januar i år leses det opp et brev fra Bertil Andersson i gymsalen på Skauen skole. Han har blitt stemt fram til andre runde i tilsynsmanvalget, og forstår at han kan bli den neste kandidaten til embetet. For å vise litt av kvalene ved å ta på seg en slik oppgave, har han forfattet et brev til eldsterådet og til menigheten: «Menneskelig sett er det noen sider ved en slik lederposisjon som virker spennende og inspirerende. Men utfordringen for meg er at disse sidene oppleves mest knyttet til min menneskelige lyst til ære. Når jeg derimot tenker på alt ansvar en tilsynsman skal bære, alle utfordringer han møter og de motsetninger han må håndtere, må jeg erkjenne at jeg har veldig lite lyst på en slik oppgave.» Konklusjonen i brevet er derimot slik: «Likevel, når så mange viser meg tillit i dette valget, må jeg lytte. Mitt liv og min tjeneste tilhører ikke lenger bare meg selv. Herrens ord i Matt 10,38 og Matt 16,24-25 om å ta opp sitt kors og følge Jesus, har talt veldig sterkt til meg.»

Nå er valggrundene over, og Andersson kjenner på mange ulike tanker og følelser ved å være den neste tilsynsmannen. Underveis vil også høre hva han tenker om oppgaven: «Det er flott å oppleve en slik demokratisk ordning etter bibelsk forbilde der nettopp de aktive medlemmene gir sin stemme.

Å få et votum slik som dette fra kirkemedlemmene gjør meg ydmyk, samtidig som at tilliten også styrker frimodigheten. Det var likevel spesielt å gå gjennom en slik valggrunde. Noen hadde på forhånd hintet mer eller mindre om at jeg var en sannsynlig kandidat til å bli valgt. Men jeg visste jo ikke om jeg skulle ta det på alvor.»

Ser fram til å ta fatt

Bertil Andersson er ikke oppvokst i DELK, og har heller ikke lang fartstid i kirkesamfunnet. Nå er han dets øverste leder. Hvordan kjennes det? Andersson er ydmyk ovenfor oppgaven: «Da jeg første gang forstod at det faktisk kunne bli slik, ble jeg både overrasket og litt spørrende. Selv om jeg kanskje var blitt litt kjent for DELK-medlemmer som utsending til Mongolia, hadde jeg jo ikke vært i tjeneste som prest mer enn omtrent to år. Derfor trodde jeg ikke det var så sannsynlig at jeg skulle bli valgt. Men tanken på at det skulle kunne bli slik, opplevdes mest som en byrde. Hvis jeg skulle bli tilsynsman, ville det bli mitt kors å bære et slikt ansvar. Samtidig hadde jeg etter at jeg kom hjem fra Mongolia, gått gjennom en skikkelig kamp med Herren med tanke på kall og fremtid. Denne kampen resulterte i at jeg på ny måtte overgi meg til Herrens ledelse. Derfor var det egentlig ikke noe annet alternativ for meg enn å stille meg til disposisjon. Nå en tid etter prosessen ser jeg fram til å ta fatt på oppgavene som venter.»

Artikkelen fortsetter på side 6

Fortsatt fra side 5

DELK får ny tilsynsmann

Andersson skal ta over etter en annen stødig kar. Ekenes og Andersson har ikke en veldig lik bakgrunn, men likevel er iveren for misjon en fellesnevner. Bertil Andersson forteller: «Jeg har hatt gleden av å arbeide sammen med Rolf i ulike utvalg de siste årene. Og tidligere hadde vi også en god dialog da min familie var utsendinger til Mongolia. På mange måter tror jeg at Rolf og jeg tenker ganske likt.

Det gjelder kanskje spesielt ønsket om at DELK skal ha et utadrettet fokus både i Norge og i andre land. Et slikt fokus har vi allerede ikke minst gjennom skolene våre. Men både menighetsplanting i Norge og utsendelse av misjonærer vil være viktig framover.»

Videreføre et frigjørende evangelium

Apropos fremtiden; hva tenker DELKs nye tilsynsmann om fremtiden for kirkesamfunnet han nå skal lede? «DELK skal gjenkjennes på en ydmyk, men tydelig formidling av Guds ord til omvendelse og liv i tro,» responderer Andersson. «Jeg ønsker at vi viderefører et frigjørende evangelium slik det blir utlagt i sann evangelisk-lutherske forkynnelse. Jeg drømmer om at Norges folk på ny skal vende seg til Herren, og at DELK skal kunne være et av de verktøy som Herren kan bruke for å lede sitt folk.»

Til sist vil vi vite hva Rolf Ekenes har planer om å gjøre nå når han går inn i pensjonistenes rekke:

«Jeg tror ikke det blir noe problem å bli pensjonist. Listen over ting å ta tak i – både de selvvalgte og de konopplagte – er lang som en stang. Klart jeg skal slenge meg på sofaen også iblant – det er pensjonisters privilegium. Men jeg får neppe liggesår.

Vi ymter fram på om hans tidligere liv som lokalpolitiker. Kan noe slikt skje igjen? «Ja, det er riktig at jeg har vært to perioder i kommunestyret tidligere. Hvem vet, kanskje kan det bli et comeback? Nå får jeg plutselig litt tid til overs...»

Sankthansstevnet 2019

‘Inn til hjertene – ut til massene’ – Et seminar om levende menigheter

Årets DELK-sommerstevne har et innholdsrikt program. Et av seminarene handler om hvordan våre menigheter både kan formidle evangeliet inn til den enkelte i menigheten – og ut til de mange som ikke kjenner Jesus utenfor våre rekker. Vi har stilt seminarholderen, Helge Skaaheim (bildet til høyre) som er pastor i Norkirken i Kongsberg, noen spørsmål i den forbindelse.



– Du skal snakke om hva som kjennetegner levende menigheter i dag. Kan du gi et stikkord eller to for hva dette handler om?

– Når vi ser hva Bibelen svarer på dette, ser vi at et viktig kjennetegn på en menighet som ikke er døende eller død, er at de holder seg til Guds ord. Særlig ser vi dette i brevene til menighetene i Åpenbaringsboken. Her handler det ikke om størrelse eller form, men om forholdet til Ordet og tilliten til Gud.

– Hvorfor er du opptatt av dette med levende menigheter?

– Ingen andre har et budskap som Jesu kirke har. Et budskap om håp og fremtid. Den lokale kirke er verdens håp, er det sagt. Vi må ta på alvor at vi har noe å komme med overfor mennesker i dag som de ikke kan få noe annet sted.

– Mange menigheter i kristen-Norge i dag kan oppleves som ganske stive, kjølige og lite levende. Hva skal til for at menigheter som er slik, kan oppleve åndelig fornyelse og bli levende?

– At formen kan være stiv og kjølig, henger som regel sammen med hvilken form vi velger å samles om. Å snu gamle vaner er vanskelig og smertefullt. I bunn og grunn må vi skape en kultur der vi oppdager hvem vi egentlig er til for. Gjør vi kirke for de kristne, eller er vi sendt til de som ennå ikke tror? Oppdager vi Jesu oppdrag, kan vi være villige til nesten hva som helst av endringer. Da kan vi ta fatt på jobben med å lære kulturen vår å kjenne, og finne en form som passer de som vi skal nå.

RE

felleskapt

I Jesus, for hverandre, ut i verden

Gjennestad 21.-23. juni 2019

DELK har utarbeidet en oversikt over sentrale kristne begreper

Hva betyr egentlig nådemiddel?

Eller *miskunn*, eller *omvendelse*? For barn som vokser opp i dag, er det ingen selvfølge at de kjenner disse og lignende ord, eller betydningen av dem. Antakelig er det enklere med ord som *advent*, *bønn*, *himmel*, *synd*, *misjon*. Men noen ganger kan det være greit å se hva et ord som en kjenner, egentlig betyr.

Uansett om det gjelder litt sjeldne eller mer selvsagte ord, ønsker vi i DELKs skoler at elevene våre skal bli kjent med slike sentrale kristne begreper.

Kristendomskomiteen (skoleprestene, rektorene, tilsynsmannen og skolekonsulenten) har derfor arbeidet en tid med å utvikle en liste over slike begreper, med ordforklaringer og bibelhenvisninger.

Det hele startet for noen år siden da et av eldsterådene i DELK stilte spørsmål om hvordan vi kunne sikre oss at elevene lærte sentrale kristne sannheter. Det førte til en kvalitets-sikringsplan for kristendomsfaget. Et av punktene i denne planen var å utarbeide en liste over sentrale kristne begreper som vi ønsker skal være lærestoff i skolene våre.

Etter en runde i Rådsmøtet og flere runder i kristendomskomiteen er lista nå ferdig og sendt til skolene. Opprinnelig var målet at språket i ordforklaringene skulle være tilpasset elever på mellomtrinnet. For å få med viktige nyanser i forklaringene har vi nok ikke greid å innfri dette målet helt. Men vi tror språket er ganske forståelig, og håper at lista skal bli et godt hjelpemiddel for både elever og lærere.

Der hvor det er brukt andre, kanskje vanskelige, ord for å forklare et ord, er disse markert slik at en kan finne forklaringen på disse ordene også. Lista er ordnet alfabetisk.

Hvis noen av Underveis' lesere ønsker å se denne lista, kan de få den tilsendt ved henvendelse til skolekonsulenten, gjerne på epost til tore.slettvik@delk.no

Flere skoler og organisasjoner utenfor DELK har vist interesse for dokumentet, og ønsker å bruke det i sine skoler.

Tore Slettvik
Skolekonsulent

Begrep	Forklaring	Bibelhenvisning
Advent	Advent er de fire ukene før jul. Advent betyr «Herrers ankomst» – vi venter på at GUD kommer til oss gjennom JESUS.	Jes 7,14
Apostel	Apostel er gresk og betyr 'utsending med fullmakt'. Etter sin død og OPPSTANDELSE, sendte JESUS disiplene sine ut for å fortelle om ham til alle. Derfor ble de kalt apostler. De var også ledere i kirken den første tiden og de som grunnla den kristne kirke.	Matt 28,18-20 Luk 6,13

Diakonispalten

Diakoni åpner dører og skaper tillit til evangeliet

I et større dalområde i Ecuador i fylket Cañar bor en gruppe indianere, en preinkastamme på ca. 300 000. De var i betydelig grad isolert fra omverden. De ønsket ikke innflytelse fra andre. Det var mye sykdom og vanskeligheter pga. alkoholmisbruk og rusmidler og elendig hygiene. Mange fikk en tidlig død.

Noen forsto at dette ikke kunne fortsette og inviterte norsk misjon til å iverksette tjenester. Mobilklinikker ble anskaffet. Leger ble ansatt. Landsbyer og områder fikk tilbud om jevnlig besøk. Behovet for forebyggende medisin som for behandlende medisin var enormt. For mange av indianerne ble livet snart snudd til noe bedre. Livet fikk andre dimensjoner. Barna som før hadde dødd av meslinger og andre barnesykdommer, fikk nå mulighet til å leve opp. Vaksiner fikk hindre utbrudd av forskjellige lidelser. Kvaliteten på drikkevannet ble forbedret. Kostholdet ble endret til mer næringsrikt, og mangelsykdommer ble redusert. Jordbruksarbeidet fikk stor betydning. Skolearbeid og undervisning ble etterspurt.

Det diakonale arbeid skapte også mange spørsmål om hva som lå bak for at vi var der. Litteratur- og bibelarbeid gikk hele tiden sammen med annet arbeid. Vår identitet var klar. Respekt for arbeidet utviklet mange spørsmål hvor den enkeltes tro kom inn og fikk en mulighet. Kjærligheten misjonærene fikk ha til dette folket, talte et tydelig språk. Noen skaffet seg kunnskaper til å bli jordmødre. Fødselene skulle bli sikrere og fødestuer hjalp mødre til en bedre barselsituasjon. Señorita Sigrid sto sentralt i dette arbeid. Ønsket var at det ble forståelse for både det åndelige og det kroppslige. Livet har så mange sider. Det meste hører sammen. Og ingen lever for seg selv.

Det har vært en lang utvikling med store forandringer. Etter en del års arbeid brøt en vekkelse fram. Mange evangeliske menigheter ble etablert. Jevnlige sender de i dag på nettet, facebook og via sin radiostasjon La Voz de Ingapirca informasjon om arbeidet og tjenesten til enhver tid. Skolearbeidet tok de kristne indianerne tidlig hånd om slik at det i dag er en stor skole med alle trinn helt opp til universitetsnivå, Mushuk Kawsay. Indianernes eget misjonsarbeid har også hatt knoppskyting i mange retninger, både til USA, Canada og Brasil. For få år tilbake hjalp Bibelselskapet med å få utgitt hele Bibelen på Kitchua. Bibelvekkelsen er betydelig og fortsetter. Det meste av arbeidet er nå nasjonalisert og tas hånd om av myndigheter og menigheter. Vårt håp er at det diakonale ansvar i menighetene skal få alle muligheter til å vokse videre og bli et vitnesbyrd til folket om hva det evangeliske budskap innebærer.

Det er underlig hva Gud formår når han har rett person på rett sted i riktig tid!

Kaare Hj. Lund
Diakon, tidligere misjonær og medlem i Ryenberget kirke

Andakt

Er du introvert eller ekstrovert?

Av Peter Johansen

Prest i Granly menighet

Hvis du ikke vet hva det betyr, kan du stille deg følgende spørsmål: Hva gjør du helst dersom du er sliten og trenger å lade batteriene? Bare være alene, eller sammen med noen nære som det også går an å være stille med? Da er du mest sannsynlig introvert. Eller får du mest energi når du kan være sammen med andre, gjerne nye mennesker? Da er det mulig du er ekstrovert.

Jeg er introvert. Det kan noen ganger være en utfordring som prest! Jeg trenger tid for meg selv, hvor jeg bare kan være i min egen verden. Men til tross for at vi mennesker kan være forskjellige, både på dette og andre områder, trenger vi alle fellesskap – også jeg, som trives så godt i mitt eget selskap.

Pinsen er en høytid som har dette som fokus. Det er interessant å merke seg at en av de tingene som skjer når apostlene får Den hellige ånd, er at språkbarrierene oppheves! Plutselig får mennesker fra hele verden høre apostlene forkynde Guds storverk på sine egne tungemål. Dette tyder på at Guds mål for oss er nettopp fellesskap. Med ham og med hverandre. Paulus har sin egen geniale vri på dette ved å fremstille oss som en kropp; vi er de forskjellige kroppsdelene, og Jesus er hodet.

Dette utfordrer også vår måte å tenke fellesskap på. For er det ikke en fare at det kristne fellesskapet blir en klubb, hvor vi trekkes mot dem som er like oss selv? Så kan vi ordne oss i grupper etter musikksmak, alder, personlighet og så videre. Slik var det ikke meningen at det skulle være! Det kristne fellesskapet skulle være på tvers av alle disse skillelinjene vi normalt lever med. Sammen skal vi utgjøre et mangfold. Og selv om det noen ganger kan være krevende, tror jeg det er nettopp noe av det som kan berike fellesskapet.

Og så skal du også få lov til å tenke stort om deg selv; du betyr mye for vårt fellesskap. Når du er borte, da er det noe som mangler. Altfor mange forsvinner fra våre fellesskap uten at noen spør etter dem. Det må vi gjøre noe med! Ikke gjennom en anklage, men gjennom et uttrykk for omsorg: "Hvor er du? Vi savner deg hos oss!"

Et slikt fellesskap av omsorg vil jeg gjerne være i!

Rolf Kristian – en tro tjener



Rolf Kristian Andersen (til høyre) overrekkes blomster av sin etterfølger som PK-leder, Bjørn Bjørntvedt.

Rolf Kristian Andersen (70) har overlatt ledervervet i personalkomiteen (PK) i DELK til Bjørn Bjørntvedt. Dermed er en epoke over.

Rolf Kristian var på sitt første møte i PK allerede i januar 1995, og ble umiddelbart valgt til sekretær. Fra 2004-08 var han leder, før han igjen ble sekretær. Fra 2012 til han nå gikk av, var han leder. Med andre ord har han vært leder eller sekretær i PK i hele 23 år sammenhengende, under fire tilsynsmenn: Helge Gjelstad, Ulf Asp, Hermann Næss og Rolf Ekenes.

– Arbeidet i PK har vært både interessant og meningsfullt, sier Rolf Kristian og legger til: – Jeg er glad for å kunne ha bidratt i dette arbeidet for kirkesamfunnet og de forskjellige tilsynsmenn som jeg har samarbeidet med. Den som er tilsynsmann, har både et stort ansvar og en stor arbeidsbyrde, derfor oppleves det særlig meningsfullt å være til hjelp.

Rolf Kristian sier at han har likt dette arbeidet, og derfor ikke følt det som noen byrde. Han tilføyer: – Til tider har det vært en del jobbing og også noen utfordringer, men slik vil det gjerne være.

Rolf Kristian er opptatt av at det er viktig for DELK som arbeidsgiver at de ansatte blir ivaretatt på en god

måte, har orden på personalmessige forhold og følger lover og regler som gjelder i ansettelsesforhold.

– I den tiden jeg har vært med i PK, har utarbeidelse av en personalhåndbok vært en omfattende jobb. Også lønnsystem for de ansatte og årlige vurderinger av lønnsnivåene har vært en vesentlig del av arbeidet.

Rolf Kristian forteller at han er «født inn» i DELK med røtter fra Skien, der hans far var prest i flere år. – Jeg flyttet fra Skien da jeg begynte utdannelsen min som jeg hadde i militæret, en teknisk befalsskole i Luftforsvaret. Min bakgrunn og erfaring fra arbeidslivet har jeg hatt god bruk for i komiteearbeidet i personalkomiteen. Jeg har vært ansatt i et større internasjonalt selskap og innehatt forskjellige stillinger der. Blant annet har jeg vært leder med personalansvar i mange år.

I mange år har Rolf Kristian og hans kone vært bosatt i Oslo, hvor de fortsatt bor. I DELK i Oslo har han blant annet vært eldste i tidsrommet 1995-2004, og hatt en rekke andre tjenesteoppgaver.

Takk for stor og oppofrende tjeneste i PK og DELK, Rolf Kristian!

*Boe Johannes Hermansen
Tekst og foto*

FellesSkapt

Årets lyseste kveld nærmer seg, de ulike komiteene har kommet langt i sine forberedelser, programmet er spikret – og invitasjonene er sendt! Nå er det bare å glede seg til årets sankthansstevne!

Temaet for stevnet har sitt utspring i den midterste delen av kirkesamfunnets visjon; «I Jesus, for hverandre, ut i verden». Det er således en ambisjon for stevnet å sette fokus på fellesskapet, og dets betydning for den enkelte. Mange opplever i dag en stor glede og rikdom i å tilhøre en av våre menigheter, og vi ønsker å la takknemligheten for dette få komme frem. Samtidig ønsker vi at enda flere skal bli inkludert hos oss, og vi ønsker å gi inspirasjon og arbeidsglede til hvordan vi kan bygge videre et fellesskap hvor stadig flere føler seg hjemme.

Stevnet tar på alvor at vi er et fellesskap på tvers av generasjoner, og det er i år et helt eget ungdomstevne i stevnet, nemlig Ungdomsteltet. De får sitt eget telt (møtesal), egne talere og sin egen teltleir, men vi andre får nok se, høre og være litt sammen med dem underveis!

Sankthansormen barnefestival er barnas eget lille sommerstevne. Disse deltar på fellesprogrammet, men har masse egne gøyale og trosbyggende aktiviteter også. Norges Søndagsskoleforbund stiller sterkt opp som bidragsyter på årets stevne i tillegg. Mange menigheter som fokuserer på barn og familier, erfarer at de får vekst. Vi håper at årets stevne kan være en riktig vitamin-innsprøytning i så måte!

For de voksne er det et godt og innholdsrikt program, og det kommer til å bli særdeles vanskelig i år å velge mellom de ulike seminarene. Her er det dyktige formidlere og spennende temaer som belyser ulike sider knyttet til det å være i et fellesskap. Mer om program og overnatting finner du på www.delk.no.

Vi er skapt til å leve et fellesskap med Gud og hverandre, og hver enkelt er en viktig brikke i dette fellesskapet. Vi håper stevnet kan gi åndelig påfyll og inspirasjon til tjeneste og fornyet tro. Derfor håper vi at flest mulig har lyst til å komme, enten dere er mange eller om du kommer alene.

Vi gleder oss til å se deg – vær velkommen!

På vegne av programkomiteen,
Per Øyvind Olsen

Livets begrensning – begrensa livsglede?

Av Heidi Halvorsen

Fast skribent i «Synlige stemmer» – der synshemmede deler sine erfaringer.

Er det gode liv et liv med færrest mulig begrensninger? Har vi mislyktes om vi aksepterer og tilpasser oss de rammene vi har i livet i stedet for å bruke alle krefter på å overvinne dem?

Her om dagen hadde jeg en prat som fremdeles gjør meg ganske forundra. Den starta så standardisert som det går an med spørsmålet man gjerne stiller hverandre når man møtes: «Hvordan går det med deg?» Jeg svarte med et like typisk svar: «Bra, det går bra med meg!» Vanligvis har dette svaret en bismak med seg, synes jeg. Fordi det er et slikt svar som forventes, og jeg forventer heller ikke at den som spør, vil høre noe annet. Denne gangen kom svaret imidlertid helt uten den dårlige bismaken.

Dette skjedde nemlig hos legen, så anledningen var absolutt tilstede for å svare ærlig. Og det var det jeg nettopp gjorde! Likevel slo det meg idet jeg sa det, at det kanskje var en rar ting å si. Grunnen til at man er hos en lege, er jo gjerne ikke fordi det går så innmari bra?

Jeg måtte le, og retta litt på svaret mitt. Meninga var jo ikke å si at jeg har blitt bedre sida sist, jeg er fortsatt like blind, for eksempel, og den numne venstrehånden mi har ikke vist noe tegn til bedring.

Så hva var det da som gjorde at jeg kunne si at det går bra med meg? Det spørsmålet er det som har fulgt meg i dagene etterpå. Hva er det som gjør at livet mitt er bra? Legen min sa noe som jeg ikke har tenkt på før nå, men som kanskje bærer med seg noe av svaret.

«Du har tilpassa deg situasjonen du er i», sa han. Han utdypa det litt mer med å si at jeg ikke går og venter på at helsa skal bli bedre. Jeg har heller begynt å gjøre ting på en litt annen måte, finne nye løsninger på oppgaver eller vaner som ikke fungerer på

samme måte som før.

Har jeg virkelig det? Og er det en god ting egentlig? Å akseptere begrensningene sine og leve deretter? For eksempel at jeg ikke får til å lese punktskrift med venstrehånd lenger – jeg er venstrehendt. Å bare gi det opp, og så gå over til å lære det med høyre hånd – er det en god ting? Å slå meg til ro med at jeg ikke kan lære navna til elevene mine på jobben så fort som jeg veit jeg ville gjort om jeg hadde sett dem, og i stedet tenke: «Det får jeg ikke til, det får bare ta så lang tid det tar.» Er det en styrke? Er ikke det å kaste inn håndkleet, la handikappet gå av med seieren?

Jeg har tenkt slik før, men samtalen med legen ga meg et litt nytt perspektiv. For hva er egentlig bra? Er det bra når man får til alt det man ønsker seg akkurat slik man alltid har gjort det? Selv om forutsetningene for å gjøre det endrer seg? Eller kan det være bra å akseptere de begrensningene man har og tilpasse seg livet etter det?

Det er sikkert ikke bare ett svar på det, men legens ord henger likevel i. Og faktisk gjør orda hans at jeg føler meg heldig. Heldig fordi jeg får oppleve det å ha det bra! Heldig fordi jeg veit hvor tøft det kan være å oppleve at man ikke takler hverdagen sin. Heldig fordi jeg tror jeg har fått en dypere innsikt i hva som gir meg glede i livet.

Jeg veit ikke hva andre vil si om livet mitt, om de vil riste på hodet av at jeg mener jeg har det bra. Livskvalitet og livsglede er noe ganske skjørt og begreper man skal være forsiktig med å definere. Det er så fort gjort å anta at noen har god livskvalitet fordi de ytre faktorene ligger til rette – som helse, eller økonomi. Eller å mene at noen ikke kan oppleve særlig livsglede med tilsynelatende krevende livsforhold.

Jeg har hørt folk si at jeg lever et liv med svært store begrensninger fordi jeg er blind. Kanskje er det riktig, eller kanskje er det ikke? Jeg har sett før, og likevel er jeg faktisk ikke så sikker på svaret, for jeg kan virkelig si akkurat nå, i dag: Det er bra med meg!!



Klimakrisen

– hva angår det kirken?

– Kirken blander religion og politikk når de uttaler seg om oljeboring og gasskraftverk, uttalte en kjent politiker for en tid tilbake. – Dette har biskopene og kirken verken spesielt greie på eller noe mandat til å uttale seg om. Til det har vi politikere og samfunnsvitere. Kirkens oppgave er å forkynne evangeliet og utøve kristen nestekjærlighet. Den må ikke legge seg opp i saker den ikke har bibelsk dekning for. Biskopene og mange av prestene er blitt mer politikere og rikssynsere og ser ut til å ha glemt hva kirkens fremste oppgave er. Den hører vi mindre om.

Ingen tvil om at politikeren her peker på et problem. Når kirken i sitt engasjement for skaperverket og sosial urettferdighet foreskriver myndighetene nesten i detalj hvilke politiske virkemidler innen olje og klimapolitikk som er kristent akseptable, har kirken gått langt utenfor sin oppgave og binder samvittighetene på en måte kirken ikke skal.

Samtidig skal kirken tale tydelig om vår tids store etiske utfordringer. Og det gjør vi ikke fordi det er politisk korrekt og i tråd med tidsånden, eller fordi vi synes det er viktigere enn evangelieformidlingen. Vi gjør det fordi Bibelen snakker tydelig om forvalteransvar, nestekjærlighet, rettferdighet, vern av skaperverket, om grådighet, egoisme og forbruk. Det gjør det umulig for oss å ikke ta opp disse utfordringene både i forkynnelse, undervisning og i eget liv.

Her er noen momenter å reflektere over når vi snakker om kirken og klimakrisen:

- I 1 Mos 1,28 sier Gud: Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere! Vi skal forvalte skaperverket, ta vare på jorda og ikke ødelegge den. 'Vi arver ikke jorden av våre forfedre, vi låner den av våre barn', har et klokt menneske sagt. All forurensning, sløsing, utarming og overforbruk av naturressursene er ulike måter å rasere skaperverket. Klart kirken skal si noe om dette.

- Vi kan diskutere til evig tid om klimaendringene er menneskeskapte eller ikke. Men vi kan ikke diskutere oss vekk fra det faktum at mange mennesker akkurat nå lider som følge av forurensning, stigende havnivå, ekstremvær og global oppvarming på grunn av et klima ute av balanse. Kristne har ikke bare et ansvar for mennesker som lider, men også for å påpeke synd, egoisme og urett som fører til lidelsen.
- Profetene i Det gamle testamentet er knusende i sin dom over myndigheter og herskere som ikke har omsorg for de svake og undertrykte. Også Jesus taler sterke ord mot sosial urettferdighet. Store folkegrupper i den fattige del av verden lider i dag fordi klimaendringene ødelegger deres livsgrunnlag og gir livsfarlige værphenomener. Den varslede stigningen i havnivået setter snart mange av landsbyene deres under vann. Kirken må si: Det er vårt etiske ansvar å påpeke dette, og nestekjærlighet å komme disse menneskene til hjelp. Du skal elske Gud av hele ditt hjerte, og din neste som deg selv, sier

Kristne verdier

Jesus; Mark 12,31. Kamp for et bedre klima er nestekjærlighet i praksis.

- Sjansen for at FNs klimapanel og det store flertall av verdens forskere har rett når de sier at klimakrisen skyldes vår måte å leve på, skulle få oss som ansvarlige kristne til å si: Vi må ta deres advarsler på alvor – i fall de har rett. Det er dessuten bra for oss uansett – også om de ikke har rett.
- Vår forbruksspiral og vekstideologi i den vestlige del av verden er ikke bærekraftig. Det er kirkens profetiske kall og oppdrag å minne om Bibelens ord om nøysomhet, nøkternhet og et enkelt liv – i solidaritet med de som lite og intet har. Guds ord har ikke bare adresse til den enkelte, men også til samfunnet og makthaverne.
- Kirken har en viktig rolle å spille for å gjøre verden til et bedre sted for flere mennesker mens vi venter på at Jesus skal komme igjen. Det har kirken gjort til nesten alle tider gjennom diakoni og misjon. Skal vi ha troverdighet i vår forkynnelse av at Jesus er verdens eneste håp, må vi også i handling vise at vi bryr oss om den jorda Gud har skapt.
- Samtidig er kjernen i kristen tro ikke å redde jorda, men å frelse menneskene som bor der. Vårt fremtidshåp står til Guds løfter om en ny himmel og en ny jord. Hovedsaken er å forkynne Kristus og ham korsfestet. Dette er også kirkens beste bidrag i klimakampen. Sann omvendelse til Gud fremmer en livsstil preget av guds frykt og nøysomhet. Det kaller Paulus en stor vinning.

Summa: Utfordringen for kirken og oss kristne er å være i begge disse sporene: å kjempe mot klimakrisen og miljøutfordringene som del av vår kristne nestekjærlighet og ansvaret for skaperverket. Og samtidig minne om hva som er kirkens hovedoppgave gjennom alle tider: å forkynne til tro og Jesus-etterfølgelse. Det ene skal gjøres – det andre ikke unnlates.

RE

Ill. foto: TFR

Har ordet verdi noen verdi? Vi kan lure, for er det sant at noen partier er verdi-partier mens andre ikke er det? Driver noen verdibaserte skoler, andre ikke? Er noen aviser verdibaserte, andre ikke? Selvsagt ikke. Spørsmålet er ikke om vi har verdier, men hvilke verdier vi har.

Kristenbasert virksomhet

Derfor må vi tydeliggjøre verdiene våre. La oss altså høyne og si kristne verdier. Noe mindre skal ikke prege DELKs skoler, kristne aviser, menighetens diakoni eller en høyskole som NLA. Vi må øve oss i frimodighet på nettopp disse verdiene og ikke prøve å skjule vår kristne identitet med å bare si «verdibasert virksomhet» når det er kristne vi er. Ved å skjule oss, prøver vi å lure andre. Det vi oppnår, er bare å lure oss selv til å være utro mot egen basis og formål. Alle som likevel vet at vi driver med kristenbasert virksomhet, mister respekt for våre krumspring og forsøk på utydeliggjøring. Hvordan kan vi da utgjøre en forskjell?

La oss gå ett skritt lengre. Hva mener vi med kristne verdier? Vi som er i pedagogisk sammenheng, men også ofte i vår omtale av diakonien, konkretiserer dette gjerne med det kristne menneskesynet. Det er rett og rimelig, fordi det kristne menneskesynet er unikt. Når det er sagt, er det kristne menneskesynet unikt, fordi det henter sitt innhold fra flere store sammenhenger.

Menneskets storhet er i kristen tro at vi bærer Guds bilde. Dermed forutsetter det kristne menneskesynet tro på Gud.

Menneskets storhet – og skade

Menneskets redning i den store fortellingen ligger i at Gud ble menneske i Jesus Kristus, og i dette avdekket også menneskets storhet på nytt. Det innebærer at troen på Gud ikke er en generell tro på en guddom, men på den treenige Gud slik han har åpenbart seg i Jesus.

Menneskets skade, som er åpenbar for alle som vil være ærlige, er ifølge Bibelen at vi ved synden har gjort opprør mot Gud og urett mot våre medmennesker og skaperverket. Det forutsetter et syn på virkeligheten og på moral.

Menneskets eneste frelse, slik apostlene forkynte det, er å finne hos Jesus. Det innebærer at Jesu kors og død er det sentrum som åpenbarer Gud og viser hvem mennesket er, og hva som er Guds vei framover for hans skapning. I dette



Rof Kjøde. Foto: NLA Høgskolen

åpenbares tro, håp og kjærlighet.

Vi trenger på bevisstgjøres på dette. Dersom kristne verdier reduseres til allmenne moralsett og nestekjærlighet, eller til kristenhumanistiske tanker om menneske og danning, eller til kampen mot urett og klimakrise, eller til kampen for ekteskapet og en sunn seksualitet, beveger vi oss fortsatt bare på lovens plan. Det er også Guds domene, så de kampene må vi stå i og gjerne skaffe oss allianser med alle mennesker av god vilje.

Selve hovedsaken

Vi har likevel ikke funnet de kristne verdiene dersom vi omgår selve evangeliet. Kanskje sprenger det kategoriene til markedsstilpassede strategier med visjoner, verdier og oppdrag. Slikt er viktig nok, men kirken må ikke fortape seg i dette slik at vi mister selve hovedsaken. Kristne skoler må sikte mot evangeliet, ellers mister vi den største verdien. Kristen diakoni er forankret i Kristi selvut-slettende tjeneste for oss og skal peke på Jesus, ellers driver vi bare varianter av sosialt arbeid på skaperplanet. Kristne aviser forsvare bare sin identitet dersom de er bevisst på sannheten i evangeliet i all sin tjeneste, ellers står de i fare for å bli anstrengt nøytrale med religiøst ferniss. Vi må kjempe mot en søvndyssende reduksjonisme i hva vi holder som sant kristent.

Det var i Antiokia Jesus-etterfølgerne først ble kalt kristne. Kanskje var det et økenavn. Det markerte uansett hvem de var, disse som fulgte Veien og trodde på Jesus. De var kristne; de tilhørte Kristus.

Kristne verdier er Kristus-verdier.

Rolf Kjøde, Leder for strategisk utvikling, NLA Høgskolen

Tilsynsmannens perspektiv:

Takk for meg!

I mitt siste bidrag i spalten Tilsynsmannens perspektiv er det naturlig å benytte anledningen til et takk-for-meg-innlegg.

Etter åtte år i oppgaven er det både en glede og ikke så lite vemodig å gi fra seg stafettpinnen. En glede er det å gi ansvaret videre til en mann som Bertil Andersson.

Vemodet er knyttet til å runde av samarbeidet med mange jeg har lært å sette så stor pris på.

Det er takknemligheten som dominerer når status skal gjøres opp for disse årene. Da handler det både om glede over ting som har skjedd eller er blitt oppnådd, og takknemlighet til folk jeg har møtt og samarbeidet med, og som har bidratt til noen gode resultater – menneskelig målt. Så mye og så mange kunne vært nevnt. Jeg tar bare med noen eksempler. De vil jeg summere opp slik:

- **Takk til dere prester, eldste og andre forkynnere** – for alt dere har lagt ned av timer, tanker, lesing, samtaler og bønn i forberedelsen til prekener og annen forkynnelse. Guds ord forkynt med innlevelse og etter den nåde Gud gir hver av oss, er kilde nr. 1 til tro og vekst overalt i Guds rike.
- **Takk til rådsmøtets medlemmer** – prester og eldste – for stor utholdenhet og mye engasjement på 18 todagers rådsmøter i min tid som TM. Takk for all ærlighet, friske innlegg, drabelige meningsutvekslinger, mye alvor, mye humor og respekt for ulike meninger. Antall saker er for oppadgående, snittalder på i hvert fall presteskaper er for markant nedadgående.
- **Takk til hovedstyrets medlemmer** – kloke folkevalgte kvinner og menn, og med stødige styrmann Kåre Solberg ved rorpinnen gjennom hele denne tiden, som har lost DELK gjennom budsjettmessige brottsjøer, via administrasjons-, personal- og strategisakers skumle undervannskjær og i nesten alle slags andre saker – på hele 52 hovedstyremøter i perioden.
- **Takk til menighetene** – hvorav samtlige er besøkt flere ganger – for gode møter ved gudstjenester, menighetsmøter, tilsynsbesøk, kirkekafferunder med spørsmål og svar og andre anledninger. Viktige innspill, utfordrende spørsmål, mye optimisme, litt bekymringer, stor giverglede, vekslende komitevillighet, store komiteforventninger (!), betydelig forsamlingskjærlighet. Skulle gjerne besøkt dere enda mer, men dette var det jeg rakk. Antall medlemmer ikke for oppadgående, snittalder på medlemmene ikke for nedadgående ...
- **Takk til eldsterådene, menighetsutvalgene og alle dere andre frivillige** – for alt dere gjør for å legge til rette – ved gudstjenestene,



på søndagsmøtene og ellers for å få på plass forkynnelse, bibelundervisning, husfelleskap, eldreomsorg, søndagsskole, kirkekaffe, økonomi, diakoni, eiendom, ungdomsarbeid, for bare å nevne noe av alt det som skal til i en aktiv og levende menighet. Takk for alt dere gjør og bidrar med! Uten den store frivilligheten ville vi aldri kunne drevet kirkesamfunnet vårt. Og: takk til eldsterådene og menighetsutvalgene for jevnlig og gode møter med dere. Jeg har nesten alltid reist hjem med et lyst sinn og smil om munnen etter disse møtene.

- **Takk til våre fem fantastiske skoler** – for veldig god kontakt og varm mottakelse når tilsynsmann og skolekonsulent besøker dere jevnlig, enten dere ansatte, ledelsen, dere elever (hu hei for noen møter!) eller dere i skolestyrene. Vi er stolte av dere og takker Gud for den rikdom og velsignelse skolene våre er. Takk til dere alle for formidabel innsats!
- **Takk til dere, kjære kontorstab** – for alt av flott samarbeid, smil, latter og alvor på leting etter de gode

løsninger. Det samme til min kjære og nærmeste medarbeider, Beate, for klokskap, innspill, nødvendig motstand iblant – samt oseaner av tålmod og velvilje.

- **Takk – for noen enkeltsaker** i perioden som jeg ofte tenker på:
 - En flott salmebok 'Pris hans navn' som kom i 2016 – og som beriker hvert eneste møte og gudstjeneste. For en jobb dere har gjort som har funnet, valgt, skrevet, ordnet og fått trykket denne!
 - En ny bibelutgave 'Bibel 2011' som vi tok i bruk i 2012 – med et godt og tidsmessig språk. Selv om de fleste av oss ba 'helliget vorde ditt navn' uten problemer, har vi garantert tatt bort en liten, men viktig sperre for mange til å tenke på DELK som sitt nye kirkesamfunn.
 - Den store velvilje, konstruktive holdning og forståelse dere mange, både berørte og engasjerte ellers, har vist i den såkalte brevsaken gjennom mer enn tre år.
 - Sankthansstevnets frydefulle programkomite gjennom mange år og ditto medlemmer, for gode bidrag til å fornye stevnet og igjen gjøre det til en samling barnefamiliene gjerne drar på.

- **Men hva med problemene,** konfliktene, utfordringene, personalsakene, brevsaken, de som ikke svarer på eposter og meldinger, de dagene, sakene og iblant menneskene som man gjerne skulle vært foruten? De har saktens vært der. Man kan jo ikke takke for dette?
 - Ja, mon det? Vi synger jo med hjertets tilslutning i salmen Takk, min Gud, for alt som hende: 'Takk for rosene på vegen, takk for tornar mellom deim'. Jeg våger å si det her også – selv om vi ser en del av takkegrunnen først i ettertidens lys.
- **Sist men ikke minst: Takk til Gud** – for arbeidslyst, helse og krefter, og fremfor alt for nåde, tålmodighet og tilgivelse – både overfor meg og oss alle.

Til sist er dette det største takkeemnet.

RE

Min bibelhelt IX



Sjifra og Pua - livsvernere

I serien «Min Bibelhelt» forsøker jeg å se på hvordan ulike bibelske personer kan være forbilder for oss. I Bibelen møter vi mange mennesker, mer og mindre prektige, som med sin Gudstro kan lære oss noe vi selv kan ta med i vårt kristenliv. Denne gangen skal vi til GT og høre om Sjifra og Pua. To modige kvinner.

Det er ikke sikkert at du kjenner igjen navnene til disse to, men kanskje kjenner du igjen fortellingen? Israelfolket var blitt slaver i Egypt, og Farao begynte å frykte dette store og sterke folket.

«Kongen i Egypt sa til hebreernes jordmødre – den ene het Sjifra og den andre Pua: «Når dere hjelper hebreerkvinnene til å føde, skal dere se etter i fødestolen: Er det en gutt, skal dere drepe ham; er det en jente, skal hun få leve.» Men jordmødrene fryktet Gud og gjorde ikke som egypterkongen hadde sagt til dem. De lot guttene leve.

Da kalte egypterkongen jordmødrene til seg og sa: «Hvorfor gjør dere dette? Dere lar guttene leve!» Jordmødrene svarte farao: «Hebreerkvinnene er ikke slik som de egyptiske. De er mer livskraftige. Før jordmødre kommer til dem, har de født.» Da gjorde Gud vel imot jordmødrene, og folket ble stort og

svært tallrikt. Og fordi jordmødrene fryktet Gud, ga han dem etterkommere.

Da befalte farao hele folket sitt: «Hver nyfødt gutt skal dere kaste i Nilen, men døtrene skal dere la leve!»»
2. Mosebok 1:15-22

Farao var ikke bare verdens mektigste konge, han var også gud i egypternes øyne. Tenk bare på pyramidene i Giza. Hvor mye makt måtte man ikke ha for å klare å få gjennomført slike gigantiske byggverk? Den største av dem, Kheops pyramidene, består av 2,3 millioner steinblokker på 2,5 tonn pr stein i snitt. 100 000 arbeidere brukte 20 år på denne ene pyramidene. Det

gamle Egypt var fullt av palasser, pyramider, monumenter, graver, diker og vanningsanlegg. Alt laget av stein og muskelkraft. Faraos kunne gjøre nøyaktig hva han ville.

Nå befalte han to jordmødre fra dette frustrerende livskraftige hebreerfolket til å ta livet av alle guttebarn da de ble født. Faraos trengte slaver, men ikke så sterke slaver. Hvorfor jentene skulle få leve, kan vi bare tenke oss til.

Men jordmødrene fryktet Gud. Å frykte Gud betyr mer enn bare «å tro på». Det betyr heller ikke bare «å være redd for», men heller «å elske, tilbe og sette sin lit til». Det betyr å la Gud være Gud! Så de kunne ikke få seg til å ta livet av små, små barn selv om de visste at deres eget liv sto på spill. Så hva gjorde de? De protesterte ikke, de startet ingen revolusjon, men de simpelthen nektet å gjøre oppgaven. De lot livet leve!

Så ser vi i det siste verset at det ikke hjalp stort. Da Sjifra og Pua ikke ville gjøre jobben, fant Faraos noen av sine egne som ville. Og tragedien ble mangedoblet. Alle små guttebarn ble kastet i Nilen, der strømmen er stri og krokodillene bor.

Jeg ser en lynende klar parallell til vår egen tid der små barn blir drept til og med før de får sett dagens lys. Og Sjifra og Pua blir forbilder for meg. Dette kan jeg ikke være med på! Jeg kan ikke støtte abortloven som tillater hvem som helst å fjerne sine egne barn for en hvilken som helst grunn. Så vet jeg at mine små protester ikke vil gjøre noen stor forskjell. Loven er der. Aborter utføres av de som ønsker det. Faraos vil se på meg og le og la andre gjøre jobben. Men vi som er kristne, må tørre å være et annerledesfolk midt i vårt samfunn slik Sjifra og Pua var det i sitt. Selv om vi møter motgang, vil Gud gjøre vel imot dem som vil leve i hans rike.

«Som en far er barmhjertig mot sine barn, er Herren barmhjertig mot dem som frykter ham.»
Salmene 103:13

Erling Rantrud

Tekst og illustrasjon

DELK Kirkeforum 24. april

Oppstandelsens historisitet



Hans Johan Sagrusten holdt et opplysende foredrag om oppstandelsens historisitet.

– **De mange og samstemte vitnene styrker historisiteten til Jesu oppstandelse, sa Bibelbrukskon-sulent og DELK-prest Hans Johan Sagrusten på åpent temamøte i Kirkeforum i DELK. Møtet ble holdt 24. april i Ryenberget kirke i Oslo.**

Sagrusten tok for seg navnene på vitnene til oppstandelsen som er omtalt i evangeliene, sammenlignet med navnene til jødene som levde i tidsrommet 330 f. Kr til 200 e. Kr. – Navnene stemmer på en prikk, både når det gjelder manns- og kvinnenavn, sa Sagrusten.

Det er ikke bare to, tre vitner til oppstandelsen som er omtalt i de fire evangeliene, men mange flere. Hos Paulus ser vi at Jesus viste seg for mer enn 500 personer. – Dette styrker historisiteten, påpekte talemannen.

Blant jødene var det nødvendig med to eller tre vitner om en sak skulle stå fast, slik vi finner det angitt i 5 Mos 19,15. Dette forhold viser også Jesus til i Johannes 8,17.

Dette kriteriet oppfyller også Johannes-evangeliet, som er det siste evangeliet og supplerer de andre. – Selv om Johannes fokuserer på Maria Magdalena som vitne, står det at flere kom til den tomme grav, sa Sagrusten.

Foredragsholderen viste også til de nesten 6000 manus av Det nye testamentet som vi kjenner var i omløp i den tidlige kristne tid.

– Dette er med på å vise hvor godt og omfattende de nytestamentlige hendelsene er bevitnet, sa Sagrusten.

Alle, til og med de som ikke tror på en legemlig oppstandelse, kommer ikke utenom at det må ha skjedd noe med Jesus. Han fremholdt at vi historisk ser resultatet av Jesu oppstandelse, med kirke-dannelse, frimodig vitnetjeneste og martyrium. – En setter ikke livet sitt til for noe en er usikker på eller har gjettet seg til, oppsummerte Hans Johan Sagrusten.

Tekst og foto:

Boe Johannes Hermansen

Håkon Valen Senstad

Ny prest i Ryenberget menighet



Håkon Valen-Sendstad

Underveis har ikke fått til å treffe Håkon Valen-Sendstad ansikt til ansikt denne gangen. Vi har allikevel fått samlet noen tanker fra ham på den digitale måten. Så får vi i Underveis-redaksjonen og ikke minst menighetene rundt omkring i DELK-land bli bedre kjent med ham personlig etter hvert. Det ser vi frem til.

– Du er ansatt som både prest og menighetsarbeider. Hva innebærer dette?

– Jeg er ansatt i et 50% vikariat som prest og 50% som menighetsarbeider. Prestestillingen innebærer det vanlige, gudstjenester, konfirmanter etc. Menighetsarbeiderstillingen er litt i støpeskjeen, men hovedfokuset mitt skal være på

barn og ungdom, med vekt på musikk. Jeg skal også ha ansvar for å jobbe med musikken til søndagsmøtene.

Håkon vokste opp i Stavanger og kom til Oslo etter videregående. Han studerte teologi på Menighetsfakultetet og var ferdig med praktikum våren 98. Han begynte sin karriere i et års vikariat som skoleungdomsprest på KG og har jobbet ca. 8 år som pastor i Frikirken. Han har også jobbet 8 år som lærer på mellomtrinnet og ungdomsskolen. I tillegg til 4 år som miljøterapeut på en akuttavdeling på Blakstad sykehus i Asker. Han er gift med Marianne og har tre barn, Kristiane (21), Sigrid (18) og Kornelius (12). Håkon er en allsidig mann!

– Hva kan du ta med deg av tidligere erfaringer til tjenesten i DELK?

– Min erfaring som pastor er nok den viktigste erfaringen min til denne tjenesten. Spesielt mine 6 år i Drammen Frikirke. Der hadde jeg mulighet til å jobbe med mange forskjellige oppgaver. Jeg fikk tillit til å starte opp med nye aktiviteter, og jeg fikk jobbe med alle generasjoner. Men særlig tiden jeg hadde til å studere og jobbe med Guds ord og forkynnelsen ble viktig for meg. Jeg tror jeg kan få god bruk for skoleerfaringen min også.

– Hva er kirke for deg? Hvorfor skal vi i det hele tatt drive med alt det kirken holder på med?

– Som troende er vi Guds barn. Hans ønske er at vi skal være sammen som søsken i troen på ham og elske hverandre. Vi er lemmer på hans kropp, som Paulus sier. Vi kan ikke leve for oss selv som kristne. Menigheten er helt avgjørende for oss, som plass å komme sammen for å høre hans ord, be og holde nattverd og ikke minst for å bygge hverandre opp og bli bevart i troen.

Samtidig er vi satt til å gå ut i verden for å forkynne evangeliet om Guds ufattelige kjærlighet og det håp han har gitt oss ved troen på Jesus. Misjon og nøden for å vinne nye mennesker for Kristus må alltid holdes levende.

– Hvis noen du kjenner godt skulle beskrevet dine gode egenskaper som prest, hva tror du de ville sagt da?

– Jeg føler ikke jeg er den rette til å

uttale meg om mine «gode» egenskaper som prest. Men jeg har fått høre at jeg holder meg til Guds ord og utlegger det når jeg forkynner. Det er også et av mine viktigste anlegg. Jeg har et sterkt ønske om å få bidra til å vekke nysgjerrighet og sult etter Guds ord.

– Som forholdsvis ny i DELK, Hva mener du er kirkesamfunnets største styrke?

– Jeg har opplevd å komme inn i et kirkesamfunn der tilliten til Guds ord er stor. Det er helt avgjørende. Jeg synes også det er flott at det er så regelmessige møter mellom prestene og eldste. Det tror jeg er med å holde kirkesamfunnet sammen og jeg tror det er en hjelp mot utglidning. Jeg har en opplevelse av at i andre frikirkesamfunn opererer de enkelte menighetene mye mer selvstendig, ofte med det resultat at det blir et sprik i hva de står for læremessig.

– Hvem i Bibelen inspirerer deg, og har du et bibelvers eller en hilsen som kan oppmuntre oss lesere til fortsatt menighetsliv?

– Det er mange spennende personer som inspirerer i Bibelen. Men jeg må nok si at Paulus er den som opptar meg mest. Det er ingen andre vi heller lærer å kjenne så personlig som ham siden vi har så mange brev fra ham. Hans innsikt i evangeliet, hva Jesus har gjort for oss og hans omsorg og kjærlighet til menighetene, inspirerer og oppmuntrer. Mitt favoritt-bibelvers er døperen Johannes' ord: «Han skal vokse, jeg skal avta». Det er også summen av Paulus' teologi.

– Håkon kan ikke være på jobb hele tiden selv om han har to jobber i kirken. Hvordan slapper du av og henter krefter når du har fri?

– Vi har et gammelt hus med en stor hage. Å pusle med hage og hus synes jeg er en god avkobling. Spille musikk og el-bass gir god energi. Jeg prøver også å holde meg litt i form, samt reise på fjellet både til fots og på ski.»

Vi ønsker Håkon Guds fred og velsignelse over arbeidet!

Tekst: Erling Rantrud

Foto: Einar Horsberg

(fra Ryenberget menighets nettsider)



Ildsjeler på Kvitsund i en årrekke

Rannveig og Mattis Bording sammen med to av sine tre barn, Josva (11) og Elias (8). Sara (15) var ikke til stede da bildet ble tatt.

Mattis og Rannveig Bording har vært ildsjeler som har hatt ansvaret for ungdomsstevnet på Kvitsund i en årrekke. I år er det ellefte gang de er med på å arrangere denne leiren.

Mattis har vært involvert i leir- og ungdomsarbeid fra han selv var ung, han var til og med leder for konfirmantene før han var konfirmant selv. Derfor er det naturlig for ham å ha ansvar for et slikt stevne som Kvitsund. – Det er motivasjon i selve arbeidet, man gjør morsomme ting og er sammen med hyggelige folk. Og så tenker jeg at det er en viktig del av ungdomskulturen.

Rannveig og Mattis har tre barn, Sara (15), Josva (11) og Elias (8). De har vært mye med foreldrene på ungdomsstevnet. De har hatt det kjempefint sammen med ungdommene, og ungdommene har vært imponerende flinke med barna.

Men hva er det ungdommer som reiser på Kvitsund får med seg de fire dagene leiren varer?

Mattis forteller at det er stor grad av frihet, og så bidrar ungdommen

selv med mye av det som skjer på møtene – både med lovsang og taler. For mange av dem er også det sosiale veldig viktig, å kunne henge sammen med jevnaldrende. – Og så har vi mange aktiviteter, som vannski, volleyball, fotball og slike ting som de synes er gøy. Det sosiale og det åndelige er nok de to viktigste områdene.

Det kan ofte være vanskelig å få med seg voksne ledere på leir. Hvorfor burde man som voksen prioritere å være med på slikt som ungdomsstevnet på Kvitsund?

– Vi ser stor nytte av at familier er med på leir, og vi skulle gjerne hatt med flere familier. Barna våre får mye tilbake av å være med, og vi får på en måte en liten ferie vi også, selv om det er hektisk. Jeg tror mange ville hatt glede av å være med på en sånn tur, forteller Mattis.

– Og så blir man bedre kjent med ungdommene, fortsetter Rannveig. – På leir kan man være der sammen med dem, og for dem.

Mattis synes at DELK kanskje skulle hatt litt større fokus på slikt arbeid, og sendt flere barnefamilier og menighetsfolk på et slikt stevne.

– Litt sånn som sankthansstevnet hvor man samler masse folk, foreslår han.

På en slik leir har man mulighet til å bli kjent med masse flotte ungdommer, og når jeg spør om det er noe spesielt de sitter igjen med, kan Rannveig fortelle at man på en av kveldene pleier å åpne opp for vitnesbyrd. – Det er utrolig hvor mange som har så mye å dele, og tør å åpne seg sånn. Og så er det imponerende at de involverer seg så mye i det som skjer på leiren.

Mattis er spent på hvordan deltakelsen blir i år. – Ungdommer har en tendens til å sitte på gjerdet og vente på at andre melder seg på. For noen år siden var vi oppe i 120 stykker, men det har gått litt ned – så det blir spennende å se om vi klarer å snu trenden. Så kanskje de voksne må litt flinkere til å pushe, og at menighetene må være flinkere til å løfte det frem – og se dette som sitt arbeid.

Herved er oppfordringen på trykk, og vi ønsker lykke til og Guds velsignelse over årets ungdomsstevne!

Tekst og foto: Peter Johansen

Møtelisten - Gudstjenester og søndagsmøter 3.

Dato	Søndag	Prekentekest	Ryenberget	Nore	Bjerkely	Granly	Horten
07.07.2019	4.s. i treenighetstiden	Matt 9,35-38	HVS n 2		KHE 6		11.00
14.07.2019	5.s. i treenighetstiden	Matt 18,12-18	11.00		X	PJ n 2 X	X
21.07.2019	6.s. i treenighetstiden	Matt 3,13-19	HVS n 7			11.00	
28.07.2019	7.s. i treenighetstiden	Mark 5,25-34	11.00		RE n 2 X	X	MA n
04.08.2019	8.s. i treenighetstiden	Mark 12,28-34	KHE n 5	MA n	11.00	11.00	
11.08.2019	9.s. i treenighetstiden	Luk 6,36-42	11.00		ER 1	PJ 5	11.00
18.08.2019	10.s. i treenighetstiden	Mark 11,25-26	HVS n 1		11.00	11.00	ER n
25.08.2019	11.s. i treenighetstiden	Joh 8,31-36	*		11.00	PJ n 4	
01.09.2019	12.s. i treenighetstiden	Joh 4,27-30.39-43	11.00		MA n 7	RE 3	KHE
08.09.2019	13.s. i treenighetstiden	Apg 6,1-7	11.00		11.00	11.00	11.00
15.09.2019	Vingårdss./14.s. i treenig.	Matt 19,27-30	KHE 7		MA 7	11.00	11.00
22.09.2019	15.s. i treenighetstiden	Joh 15,9-12	AJ n 7	BA n	11.00	PJ n 6	ER n
29.09.2019	16.s. i treenighetstiden	Matt 11,16-19	11.00		11.00	11.00	11.00
06.10.2019	17.s. i treenighetstiden	Fil 1,20-26	11.00		MA n 7	11.00	ER n
13.10.2019	18.s. i treenighetstiden	Mark 1,40-45	HVS/KHE 7			PJ 1	11.00
20.10.2019	19.s. i treenighetstiden	Luk 9,57-62	11.00		JMS 1	11.00	OEng
27.10.2019	Bots- og bønnedag	Luk 15,11-32	KHE sn 2		11.00	PJ n 4	11.00
03.11.2019	Allehelgensdag	Jes 60,18-22	11.00		MA n 7	11.00	
10.11.2019	22.s. i treenighetstiden	Luk 10,25-37	BA n 7	MA n	11.00	AJ n 2	11.00
17.11.2019	23.s. i treenighetstiden	Matt 24,35-44	11.00		MA 7	11.00	ER n
24.11.2019	Domss./Kristi kongedag	Joh 9,39-41	HVS n 2		11.00	PJ 6	11.00
01.12.2019	1.s.i adventstiden	Matt 21,1-11	11.00		11.00	11.00	17.00
08.12.2019	2.s.i adventstiden	Joh 14,1-4	KHE n 7		11.00	PJ sn 4	ER n
15.12.2019	3.s.i adventstiden	Matt 11,2-11	11.00		MA n 7	11.00	11.00
22.12.2019	4.s.i adventstiden	Luk 1,46-55	11.00			11.00	PJ n
24.12.2018	Julaften	Luk 2,1-20	HVS 14.30 2		MA 2	PJ 5	
25.12.2018	1. juledag	Joh 1,1-14	KHE 12.00 1		PJ 1	BA nv 1	ER n
26.12.2018	2. juledag	Matt 2,16-23		MA n		11.00	
28.12.2019	4. juledag					PJ 18.15	
29.12.2019	Romjuls søndag	Matt 2,13-15	11.00				17.00

* Tur til
Høgsveen
UA n 7

28. juli
Fellesgtj.
med
Granly
i Bjerkely

14. juli
Fellesgtj.
m/ Bjerkely
og Horten
på Granly

18. a
Felles
me
Østf

Initialer / navn:

AJ - Andreas Johansson
AM - Arild Minnesjord
BA - Bertil Andersson
BJH - Boe Johannes Hermansen
EN - Erling Neerland
ER - Erling Rantrud

HJS - Hans Johan Sagrusten
HN - Herman Næss
HVS - Håkon Valen-Sendstad
JaBy - Jan Bygstad
JeBj - Jens Bjørnsgård
JMS - Jon Magne Sønstabø

JRD - Jan Roar Dahlstrøm
KHE - Kristoffer Hansen-Ekenes
MA - Morten Askjer
OE - Ottar Endresen
OEng - Olaf Engestøl
PJ - Peter Johansen

RA - Ragnar Andersen
RE - Rolf Ekenes
SV - Svein Volden
UA - Ulf Asp

og 4. kvartal 2019

Men	Moe	Telemark	Dalane	Sotra	Bergen	Østfold	Kr.sand	Molde	Nordreisa	Dato
00	PJ n 3	ER 6	BJH 1		JaBy	11.00				07.07.2019
		11.00		JaBy		BJH n				14.07.2019
		11.00			JaBy	SV n				21.07.2019
n 2		BA n3			JMS	HVS n				28.07.2019
	HVS n 3	JMS 1	OEng n 3			BJH n				04.08.2019
00		11.00				RA n	KHE n 1	SV		11.08.2019
1 X	11.00	BA n2	OEng n 3	MA	MA	X	AM n 3			18.08.2019
	ER n 3	11.00			JaBy	BJH n	11.00		RA n	25.08.2019
n 5	11.00	11.00	11.00		JMS	11.00				01.09.2019
00	ER 3	PJ n1		JaBy		BJH n	OE n 3			08.09.2019
00		HVS 4	OE n 3		JaBy	RA n	11.00	BJH	ER n	15.09.2019
n 6	11.00	11.00			JMS	BJH n	OE n 1			22.09.2019
00		AM 7	PJ n 3		JaBy	11.00				29.09.2019
n 4		11.00			JaBy	RA n	OEng n 3		BJH n	06.10.2019
00	ER n 3	UA	11.00	JaBy	JMS	BJH n	1100	EN		13.10.2019
n 2	11.00	JaBy sn 7				11.00				20.10.2019
00	11.00	11.00	OEng sn 3		JaBy	BJH n	AM n 1		BA n	27.10.2019
		NN n1			JaBy	PJ n	BJH n 3			03.11.2019
00	ER n 3	11.00	OEng n 3	PJ	PJ	BJH n	11.00	OE		10.11.2019
n 4	11.00	11.00				BJH n	OE n 3		AM n	17.11.2019
00	ER n 3	BJH 4	JRD n 2		JaBy	11.00				24.11.2019
00	11.00	11.00			JaBy	RA n	JMS n 3			01.12.2019
n 3	11.00	NN n3	JRD n 3	JMS		BJH n			JaBy n	08.12.2019
00	16.00	17.00			JMS	BJH n	11.00	JaBy		15.12.2019
n 5		11.00			JMS	11.00				22.12.2019
	ER	NN 15.00 2	14.30							24.12.2018
n 1		NN n1	OE n 1		JaBy	BJH n	OEng n 1			25.12.2018
	KHE n 3	11.00			JMS	BJH n				26.12.2018
										28.12.2019
00		17.00			JaBy	BJH n			JMS n	29.12.2019

ug.
sgtj.
d
old

Sted for
Gudstjenestene
i Østfold: se
DELKs nettsider
www.delk.no.

Initialer = gudstjeneste
kl 11.00 om ikke annet er oppgitt
Kun klokkeslett = møte
X = fellesgudstjeneste/fellesmøter
n – Natverd
sn – Skriftemål og natverd

Ofring til:
1 – Prestetjenesten
2 – Misjonen
3 – Lokalt menighetsarbeid
4 – DELKs skoledrift
5 – Nødhjelp

6 – Ungdomsarbeid
7 – Andre formål

NB! Endringer kan
forekomme. Følg
med i kalenderen
for din menighet
på www.delk.no

Forsoningsutvalgets rapport til DELKs rådsmøte og generalforsamling

Forsoningsutvalget (FU) har bestått av tilsynsmann Rolf Ekenes, Tore Slettvik, Reidun Hvale og Elisabeth Fehn Olsen (leder). Lars Tony Fevang og Sigrun Horn var med fram til juni 2018. Rapporten er i hovedsak ført i pennen av utvalgets leder, med bistand av det øvrige utvalg.

Kort historikk

Våren 2016 kom det en henvendelse til DELK med en oppfordring om å komme i møte tidligere elever og medlemmer i DELK som hadde fått mye i livet ødelagt på grunn av sin oppvekst og skolegang i DELK. Den henvendelsen valgte tilsynsmannen å gå videre med, og det ble i rådsmøtet (RM) besluttet å etablere et utvalg som skulle arbeide videre med denne henvendelsen. Det arbeidet ble startet høsten 2017.

Forslaget om å sende ut en beklagelse i brevform kom tidlig opp. Vi antok at et brev ville være en mer konkret og personlig henvendelse med en større rekkevidde enn «Beklagelsen i 1995» fikk. Den ble trykket i kirkebladet «Underveis», men fikk begrenset rekkevidde, og er nok relativt ukjent for mange.

Høsten 2017 leverte FU en innstilling til Rådsmøtet der vi anbefalte at DELK sender ut et brev med en beklagelse til omlag 2300 tidligere elever i DELKs skoler. Dette ble, etter en noen gode diskusjonsrunder, enstemmig vedtatt.

Brev med beklagelse

Utvalget brukte i den innledende fasen av arbeidet mye tid på utforming og ordlyd i brevet. Hva er det DELK beklager?

- En skolegang med stor vekt på kristendomsfaget og utenatføring som ble for krevende for mange.
- Fysiske avstraffelser og mobbing
- En forkynnelse i skole og kirke med stor vekt på dom og fortapelse, og oppfordring til et praktisk kristenliv som

innebar en rekke krav, bud og formaninger som ble opplevd som invaderende i menneskers og familiers liv.

- Et strengt regime og en taushetskultur i skole og kirke som det var vanskelig å stå opp imot.
- At skolegang og oppvekst i DELK har medført ødelagte og smertefulle liv for mange. Og at vi først nå etter mange år tar på oss ansvar for dette på en måte som når ut til de aller fleste berørte.
- Den følelse av utenforskap og annerledeshet som mange har følt på som en konsekvens av liv og lære i DELK

I brevet ble mottakerne invitert til å ta kontakt og komme med innspill og synspunkter på det de har vært berørt av. Mottakerne ble utfordret til å dele med oss erfaringer, eller sider ved sin livshistorie, muntlig eller skriftlig. Brevet oppmuntret til åpenhet og samtaler om tabubelagte og taushetspregede tema.

Målgruppen for brevet er de som har vært elever ved DELKs skoler i tidsrommet 1955–1990. Utvalget åpnet for at menighetene selv kunne sende brev til medlemmer som var elever ved skolene tidligere enn dette. Begrunnelsen for dette valget var at skolesystemet i DELK endret seg på mange måter rundt 1990. Vi har sendt brev til elever utenom denne tidsperioden, og har fått signaler om at det har vært episoder som har vært vanskelige også etter 1990.

Utvalget sendte brev til nåværende DELK-skoler for å få tillatelse til å hente inn opplysninger om tidligere elever. Vi var også i kontakt med Kristne Friskolers Forbund (KFF) og deres advokater for å gjøre dette riktig i forhold til lover og forskrifter. Datatilsynet ble også forespurt.

En stor gruppe frivillige medarbeidere ble engasjert for å finne fram adresser til ca. 2300 tidligere elever i DELK. Vi fikk god hjelp av Bent Døvik, som er ansvarlig for medlemslistene i DELK, til dette arbeidet. Alle som har deltatt i

dette, skrev under på en taushetsplikt. Vi brukte et trykkeri til kopiering og distribusjon av brevet.

Samarbeid med Modum

Vi henvendte oss tidlig i prosessen til Modum bad og fikk kontakt med instituttprest Gunnar Fagerli og psykolog Kari Halstensen. De har erfaring fra lignende prosesser (bl.a misjonærbarnsaken, som det var mulig å se noen felles trekk ved), og kunne gi oss gode innspill og elementer til vurdering i oppstartsfasen av arbeidet. Gunnar og Kari hadde innlegg på Rådsmøtet forkant av brevutsendelsen. Underveis i prosessen har vi kunnet be om innspill og hjelp til de vurderinger vi har gjort. De var også involvert i planlegging og gjennomføring av regionale samlinger og en samling på Modum. Forsoningsutvalget har hatt tre samlinger med møter og debriefing på Institutt for sjelesorg. Det har vært nyttig og nødvendig. Fire berørte har så langt tatt kontakt og fått opphold og samtaler på Modum ved Institutt for sjelesorg.

Media og sosiale medier

Avisen Vårt Land fanget opp at DELK var i en prosess med en beklagelse. De tok kontakt og ville skrive om dette. Det samme gjorde avisen Dagen. Vi stilte opp til intervju med journalister fra disse avisene. Vi ønsket ikke at dette skulle ut i media før brevet var sendt ut, og fikk aksept for det. Dagbladet som også hadde fått tak i dette, ville ikke vente med å trykke et innlegg om saken, og dermed ble det medieoppslag i flere aviser og tv og radio omtrent samtidig som brevet ble sendt ut. Flere lokalaviser i Vestfold og Telemark har omtalt saken. Noen innlegg ble det også i Debattforum i Vårt Land. – Vi har alt i alt lite å utsette på medias behandling av saken. Den opplever vi i det store og hele som respektfull.

I tillegg til medieoppslag ble det, så



langt vi kjenner til, etablert to grupper på Facebook, som engasjerte seg sterkt i beklagelsesbrevet fra DELK. Her har det vært formidlet sterke historier, sinne og frustrasjon og mye motstand mot DELK. I etterkant har vi fått en god dialog med de som har etablert den ene gruppen, blant annet gjennom de lokale samlingene og samlingen på Modum. Denne dialogen er et eksempel på noe av det svært positive som har kommet ut av denne prosessen.

Tilbakemeldinger

Vi var ikke forberedt på det store antallet tilbakemeldinger som strømmet inn via mail, brev, sms og telefon fra første uke, og gjennom sommeren og høsten. Selv nå et år etterpå mottas det jevnlig respons på brevet. Vi anslår at det har vært rundt 250 tilbakemeldinger. Dette regnes som et svært høyt responstall i slike saker. I tillegg kommer samtaler, møter og oppfølging i etterkant. Vi har besvart personlig alle henvendelser så langt det har vært mulig.

Regionale samlinger

Utvalget har helt fra vi startet dette arbeidet, forsøkt å tenke lenger enn utsendelsen av brevet. Vi har forberedt perioden etter brevutsendelsen og forsøkt å finne en god måte å følge opp det vi antydte noe om i brevet. Vi planla og gjennomførte derfor tre regionale samlinger hvor målet var å møte noen av de som kjente på utfordringer knyttet til sin oppvekst og skolegang i DELK. Vi gjennomførte vinteren 2018/2019 tre samlinger i hhv. Ryenberget kirke, Bjerkely menighets-senter og Skauen kristelige skole. I tillegg var det en utvidet samling med mye av det samme innholdet på Institutt for sjelesorg på Modum i november.

Hensikten med disse samlingene var å skape et møtepunkt med mottakerne av brevet og DELKs ledelse..I tillegg til

utvalget har representanter fra hovedstyret (HS) og lokale eldsteråd vært til stede. Det ble gitt anledning til å stille spørsmål og komme med innspill og dele noe av sine opplevelser. I tillegg kom leder av utvalget og tilsynsmannen med innlegg om brevsaken. De faglige innslagene fra Modum ved Kari og Gunnar var viktige på disse samlingene. Utvalget opplever at samlingene ble viktige i denne prosessen, og har fått gode tilbakemeldinger på innhold og gjennomføring. Totalt har ca. 240 personer møtt opp.

Oppgaver framover

Om den videre oppfølgingen i denne saken ser vi pr. mars 2019 følgende punkter:

- Forsoningsutvalget vil bestå fram til generalforsamlingen 2019
- På årets generalforsamling vil denne sluttrapporten bli framlagt og behandlet. På Sankthansstevnet vil ett av seminarene, 'Når troen trues av livet' med Gunnar Fagerli, berøre temaer som er kommet opp ifm. brevsaken.
- FU vil peke på de endringer som har funnet sted i DELK når det gjelder:
 - Skolens pedagogikk i kristendomsopplæringen
 - Forkynnelse av dom og fortapelse
 - Holdning til fysisk avstraffelse, mobbing og utenforskap
 - Trosopplæring til barn og unge
- DELK v/tilsynsmannen eller noen fra utvalget vil fortsatt ta imot, svare og følge opp henvendelser som kommer.
- Tilbud om samtale/opphold på Modum er fortsatt åpent.
- Sjelesorg-/samtale-team i menighetene vil videreføres og utvikles.
- Ønske om samtalegrupper følges opp med de som har tatt kontakt om det.
- Vi planlegger pr nå ingen nye samlinger, men er åpne for å gjøre det om det blir behov/ønske om det.
- Vi ønsker at samtaler om denne siden

av DELKs historie holdes levende, slik at vi får en større åpenhet om de vanskelige temaene i kirke-, skole- og familileiv. Målet er en større forståelse og en åpenhetskultur om oppvekst og skolegang i DELK, og en økt forståelse av DELK som kirkesamfunn før og nå.

Forsoningsutvalgets foreløpige refleksjoner

Som nevnt tidligere har responsen på brevet vært mye større enn vi forventet. Det er gledelig at de aller fleste uttrykker en takknemlighet for brevet de har fått, og for muligheten til å sette ord på noe de har båret med seg gjennom livet. Flere har uttrykt at brevet kom for sent, at innholdet ikke var godt nok, og at de skulle ønske at brevet kom fra andre. Noen har undret seg over at brevet kom, og mener at vi har beklaget sider ved skole og kirke som de mener har vært en styrke ved DELK.

Mange har tatt oppfordringen og fortalt om smertefulle sider ved sin oppvekst som har skapt utfordringer videre i livet. Det gjelder særlig en streng barneoppdragelse, med krav og regler som var vanskelige å forstå og leve opp til. Mange forteller om utenforskap i form av å ikke få leke med barn i nærmiljøet, eller være med på aktiviteter og organisert idrett mm. Skolens pedagogikk med fokus på utenatføring har vært svært vanskelig for mange, ikke minst fordi de også opplevde straff og kommentarer fra voksne som førte til liten tro på egne evner og muligheter senere i livet. Mange har kjent på en «DELK-boble» som det var vanskelig å leve i og krevende å komme ut av. Mange kjente seg lite rustet til et liv utenfor DELK, ikke minst til videre skolegang, samfunnsdeltagelse og møte med andre kirker og organisasjoner.

Forts. neste side.

Forts. fra side 21.

Forsoningsutvalgets rapport ...

Det har gjort inntrykk å lese og lytte til menneskers smerte og sår over en oppvekst og barndom som ikke ble slik den burde være for mange i DELK. Flere forteller om et ødelagt gudsbilde, om nødvendigheten av å bryte kontakten med DELK, og om utfordringer i kontakt med sin egen familie. For mange har det vært vanskelig å bevare troen på en nådig Gud, etter å ha fått formidlet bildet av en streng og dømmende Gud i barndom og oppvekst. Mange har satt ord på følelser knyttet til skole, kirke og enkeltpersoner i DELK, det viser at noen fremdeles, etter mange år, er preget av sinne og sterkt negative tanker til DELK.

Vi har gjennom brevene fått innblikk i episoder i skolehverdag, menighetsliv og familieliv, og aner at sterke ledere og familiemedlemmer har hatt stor makt i enkeltmenneskers liv. Det gjelder fysiske og psykiske avstraffelser, hensyn til lederes etikk og moral, og det å underordne seg maktpersoners syn på hva som er rett og galt. Mange opplever å ikke ha fått svar på alle «hvorfør», eller at de ikke har hatt trygge voksne å henvende seg til når de har trengt det. Det har også kommet for dagen eksempler på grenseoverskridende handlinger av seksuell karakter.

Stiftelsen *Rettferd for taperne* engasjerte seg angående henvendelser de fikk i forbindelse med denne saken. De ønsket granskning av DELKs skoler. Kunnskapsdepartementet har pr i dag avvist å gjennomføre en slik granskning.

Vi tar også med at vi har fått flere henvendelser og tilbakemeldinger som inneholder ros, annerkjennelse og takknemlighet for det vi som kirkesamfunn har gjort ved å ta tak i dette, og måten vi har gjennomført det på. Ikke minst fra andre kirkesamfunn og organisasjoner, og i lokal- og riksdekkende media. DELK fikk prisen «hederlig omtale» på

en skolelederkonferanse høsten 2018 i regi av Kristne Friskolers Forbund for sin håndtering av denne saken. Mange har også uttrykt takk for det de har tatt gjennom årene på skolen, både faglig og åndelig.

Vi har besvart alle henvendelser personlig, så langt vi har oversikt over. I tillegg har vi fulgt opp og invitert til møter og samtaler der det har vært ønskelig. Det har også kommet opp saker der det pga alvorlighetsgrad har vært nødvendig med en oppfølging.

Vi har forsøkt å være lydhøre for lærere, prester, ledere og ansatte i DELK som har henvendt seg til oss om det å være en del av DELKs kirke- og skole-system i den aktuelle perioden. Det har fra vår side ikke vært noe ønske om å påføre denne gruppen og deres familier ytterligere sår og vanskeligheter. Det ble i juni sendt ut et brev til tidligere og nåværende lærere ved DELKs skoler. For DELK som kirkesamfunn har det vært krevende både å erkjenne feil som ble begått i skole og kirke, og samtidig ikke ramme urettferdig mange lærere og forkynnere som så problemene, prøvde å gjøre noe med det, og ellers gjorde en god jobb.

Vi har fortløpende forsøkt å informere skolene om vårt arbeid, og har også samarbeidet godt med dem i enkeltsaker vedrørende berørte.

Det har gått tre år siden vi startet opp dette arbeidet, det er lang tid. I ettertid er vi takknemlige for at vi har fått bruke tiden godt. Det har gjort at vi kunne forberede oss på en god måte, ta oss tid til å lytte og motta innspill fra berørte og fagfolk, involvere frivillige, forberede kirkesamfunnet og skolene våre i prosessene, og forsøke å legge til rette for et mottakerapparat på samtaler og sjelesorg i menighetene våre.

Det førte også til at utvalget var godt



samsnakket om hvor vårt fokus skulle være i denne saken, på **mottakerne** av brevet og ikke på hvordan vi som kirke framstod i denne prosessen. Som komite har vi heller ikke sett det som vår oppgave å skulle forklare hvorfor ting ble som det ble, eller skille på hvilke problemer som skyldes hva i de berørtes liv. Vi har allikevel sett hvor sammensatt problemstillingene og utfordringene har vært.

Vi har i liten grad nyansert det bilde av DELK som har kommet fram i diverse innlegg i media. Men vi har lagt merke til at andre har gjort det, og forstår at mange som setter stor pris på DELK, har syntes at akkurat det har vært en belastende side i dette.

Vi har hatt fokus på beklagelse, på å komme i møte de som har henvendt seg til oss, og på å håndtere og gjennomføre denne prosessen så godt som mulig på vegne av DELKs ledelse. Det vi opplevde av motstand og uvilje mot brevutsendelsen i begynnelsen av arbeidet, har i etterkant blitt overskygget av en forståelse og aksept for nødvendigheten av å gjøre det. Særlig når vi nå ser at brevet, de lokale samlingene og oppfølgingen fra ledelsen i DELK har fått bety noe virkelig positivt for mange av mottakerne.

Vår takk går til Gud, som har gitt oss kraft og styrke til å stå i et forsoningsarbeid i kirkesamfunnet vårt. Vi er takknemlig for alle de gode tingene vi har sett i kjølvannet av det smertefulle og krevende i denne prosessen. Vi er takknemlig for forbønn, støtte og gode ord.

Vi har håp om at «det vil vokse i plogfurene etter denne prosessen», slik en har uttrykt det.

*Forsoningsutvalget
i DELK*

Er vi fylt?

Av
Trond
Filberg



Bilen var pakket med badeutstyr, og vi var klare for en flott dag på stranda. God stemning da bilen plutselig mistet fart. Jeg giret om, men ingen kraft å hente. Så stoppet bilen helt, i en sving. Hva skjedde? Opp med panseret. Alt var da i orden?

En snill kar stoppet og tilbød hjelp. Slepetau ordnes, og snart kom vi til en bensinstasjon. Der kunne de kanskje finne ut hva som var galt. Jeg takket for hjelpen, litt flau. Har du fylt på drivstoff? spurte han før han kjørte videre. Jeg skal sjekke, svarte jeg, men var skråsikker på at det var i orden. Jeg fulgte da med på tripp telleren. Bensinmåleren var nemlig litt ustabil. Vi dyttet bilen bort til bensinpumpa. Fylte på noen liter. Vred om nøkkelen. Bilen startet!

Noe av det siste Jesus sa til disiplene, var at de skulle få kraft når Den hellige ånd skulle komme over dem. Han bekreftet døperen Johannes sine ord, om at han skulle døpe dem i Den hellige ånd. Leser vi videre i Apostlenes gjerninger, gjentas det stadig at disiplene var fylt av Ånden da de talte, bad og tjente. Med Åndens kraft gikk de videre med evangeliet til nye steder.

Ånden fylte Peter da han holdt sine historiske taler. Foran rådet i Jerusalem får Peter spørsmålet: Med hvilken kraft og i hvilket navn har dere gjort dette? Det de hadde gjort, var å forkynne evangeliet så tusener ble troende. Senere står det at Stefanus, Paulus og Barnabas var fylt av Ånden i sin tjeneste, men også alle de navnløse som tok imot troen, ble fylt av Ånden. Lever vi ved Ånden, så la oss også vandre i Ånden, oppfordret Paulus menighetene i Galatia.

Åndens nærvær er drivstoff for eget trosliv, og en kilde for fornyelse og misjon, nådegaver og åpenbaring. Er vi fylt? Hvem kan vi hjelpe som har stoppet i svingen?

Trond Filberg er redaktør i Misjonsbladet og kommunikasjonsleder i Misjonskirken Norge.

Alderdom - en sinnstilstand?

Kåseri av
Asbjørn Kvalbein

Hentet fra Misjonstidende 06/2017

Mange forakter dem som er kommet opp i en høy alder og synes at de gamle er mindre verdifulle. Men de gamle er i virkeligheten verd en formue. De har sølv i håret, gull i tenna ...

*steiner i nyrene,
bly i beina
og gass i magen.*

Og Jesus sa en gang at «ingen som har drukket gammel vin, har lyst på ny». Han sier: «Den gamle er god.»

Kanskje Jesus like gjerne mente gamle mennesker da han sa dette? Smak på denne vrien: – Ingen som har møtt en god gammel person, har lyst på en ny. Han sier: Den gamle er god.

Vel, spøk til side. I alderdommen bør vi ha oppnådd visdom og innsikt, og idealene bør være modnet. Akkurat dette er verdt å ta vare på etter som tiden går, for det er mulig å ta vare på det beste ved alderdommen og undertrykke det verste ved den – helt opp i en høy alder.

Under annen verdenskrig måtte USA sette inn store militære ressurser for å vinne seier i Øst-Asia. En av de fremste generalene på tiden het Douglas MacArthur, og han ble verdenskjent for sitt gode lederskap. Da han var blitt gammel, holdt han ofte taler og foredrag. En gang sa han dette om å bli gammel, og hvilken verdi som ligger i alderdommen:

«Ungdom er ikke bare en tid i livet, det er en sinnstilstand. Det har ikke bare å gjøre med røde kinn, friske lepper og myke knær. Det har å gjøre med styrke i viljen, kvalitet i fantasien, kraft i følelsene – ingen blir gammel bare av å leve noen år. Folk blir gamle når de svikter sine idealer. Du er så ung som din tro, så gammel som din tvil, så ung som din selvtillit, så gammel som din frykt, så ung som ditt håp, så gammel som din fortvilelse.»

Derfor er utfordringen for de unge å ta vare på de verdiene som de aldrende representerer. Og de som har oppnådd moden alder, må utfordres til å ta vare på det beste i seg selv,



«VISST LEVER VI SOM GÅR MED STAV»

blankpusse sine idealer fra årene som svant.

En har sagt det slik: «Så snart du føler deg for gammel til å gjøre noe, så gå av sted og gjør det. Så snart du føler deg kritisk, så si noe oppmunrende på en vennlig måte. Så snart du føler deg glemte, så send et hyggelig brev til en venn.»

Sverre Therkelsen smiler til oss: «Visst lever vi som går med stav; visst blomstrer vi som blomstrer av.»

«Ingenting er som når tørrgrana blomstrer.»

Noen skjuler hvor gamle de er, de er flau over sin alder og gruer seg til det siste livsavsnittet. Men Alf Larsen skrev: «Jeg føler det å bli gammel er som å bestige et høyt fjell. Luften blir klarere og lettere, og utsikten vider seg ut. En dag skal jeg stå overfor den store utsikten.»

Bibelen har rike løfter til dem som begynner å dra på årene: «Like til deres alderdom er jeg den samme, og til dere får grå år, vil jeg bære dere. Jeg har gjort det, og jeg vil fremdeles løfte dere, jeg vil bære og redde dere.»

Derfor er alderdommen en stor verdi og en rik tid, som jeg håper du ikke vil miste.

Illustrasjon: Erling Rantrud

Er det synd å ...?

Overskriften antyder en problemstilling med dype røtter i nyere norsk kirkehistorie. De store vekkelser på 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet mente at troslivet skulle ha konkrete konsekvenser, og de kunne gå nokså langt i å spesifisere hva de konsekvensene burde være.

Heller ikke Det nye testamentet viker tilbake for å konkretisere etterfølgelsen, men der er utgangspunkt alltid at synd alltid primært har med holdning, ikke med handling å gjøre. «Alt som ikke skjer i tro, er synd», sier Paulus, og prinsippet lar seg uttrykke enda tydeligere: Synd er holdninger og handlinger som ikke er forankret i det dobbelte kjærlighetsbud. Synd er det som ikke springer ut av kjærlighet til Gud og vår neste. Synd er vantroens gjerningsside på samme måte som kjærlighetens gjerninger er troens.

Det kan virke som bevisstheten om dette er i ferd med å sige inn i norske menigheter. Skarpheten i adiafora-debatten avtar. I så fall er det en god og gledelig utvikling.

Men nettopp som aktive kristne er i ferd med å nærme seg en mer bibelsk holdning til syndsbegrepet, dukker pietismens adiafora-tenkning opp på et nytt og kanskje litt uventet sted, nemlig hos journalister i sekulære media. «Er homofili synd?» er et spørsmål som har slått mot oss fra nyhetsmediens websider de siste



Illustrasjonsfoto:
Sørportalen i Mariakirken i Bergen.
Foto: Nina Aldin Thune, Wikimedia

ukene, først som et spørsmål til barne- og familieministeren, så i form av en reportasje om en pastor som har tillatt seg å kritisere Bygde-pride. Spørsmålet er ikke uinteressant. Men når det stilles av personer som selv har sitt på det tørre og derfor utelukkende er interessert i andres synspunkter på det eventuelt syndige, vil samtalen aldri bli god. Det gjelder helt uavhengig av om de som stiller spørsmålet er iherdige pietister eller like iherdige sekularister.

Begrepet synd oppfører seg nemlig som sprengstoff. Dersom man ikke vet hvordan det skal håndteres, går det fort av i hendene på dem som tar i det. Jesus sa en gang at det var den som selv var syndfri, som skulle kaste den første steinen. Det gjør det ikke umulig å kritisere andres standpunkt. Men det gjør at den som ikke først har gransket seg selv i lys av den bibelske sammenstilling av synd og vantro, ikke skal ta mål av seg til å bidra til samtalen.

Pietistene overså nok av og til det i sin nidkjærhet. Jeg har av og til inntrykk av de nyslåtte sekulær-pietistene gjentar den samme feilen. Men på dette punktet har nok den ene vekkelserbevegelsen noe å lære av den andres feil.

Knut Alfsvåg

Professor ved VID Misjonshøgskolen

Alle dager i påsken

Palmesøndag, skjærtorsdag, langfredag, første- og andre påskedag. – Hver dag har sitt preg og sitt budskap. Ved at vi har gudstjeneste alle dagene, får vi også med oss en stor bibelsk bredde, gjennom salmer, bønner, tekster og forkynelse, sier Boe Johannes Hermansen, DELK-prest i Østfold.

Han tilføyer at menigheten feirer nattverd alle dagene, minus langfredag, da det er pasjonsgudstjeneste. – Vi har også kirke-kaffe alle dagene, bortsett fra langfredag.

Bildet viser et par glimt fra høytidsgudstjenesten i Hauges Minde første påskedag. Fra venstre: Najib (tekstleser på arabisk), Boe Johannes Hermansen (taler og liturg), Olav Markusen (tekstleser på norsk) og Elisabeth Johnsen (organist).



Harald Lie ny eldste i Bjerkely menighet

Harald ble for en tid siden valgt til ny eldste i Bjerkely menighet. Han er 42 år, gift med Gunvor og har fem barn. Han driver en gård med melkeproduksjon, og har noen tillitsverv i organisasjoner i næringslivet.

– Barndommen har jeg fra DELK i Dørvik og skolegang i Bjerkely og Granly. Så var det noen år hvor jeg ikke var aktiv i DELK, men i andre menigheter. Med etablert familie kom jo spørsmålet om skolevalg for barna, og vi valgte da Bjerkely skole som er i vårt nærmiljø. Jeg og min familie ønsket etter hvert å være mer aktive i menigheten. Jeg stod jo som medlem der, og så meldte også Gunvor og barna seg inn i menigheten. Det at jeg ble med i en bønnegruppe, var også noe som bidro til at vi ble mer med i menigheten.

– *Hva gjorde at du sa ja til oppgaven som eldste?*

– Tanken om å bli valgt til eldste var ikke noe som hadde streifet meg! Å være eldste er et åndelig ledelsesansvar, og jeg brukte tid på å tenke om jeg var den rette til den oppgaven. Men så hadde jeg det siste halvannet året gått og tenkt mye på hva jeg skulle bruke tida mi til. Ikke at det var så mye tid til overs, men jeg hadde et ønske om å bruke tid på noe som betyr noe for andre, i et evighetsperspektiv. Spørsmålet om å være eldste opplevde jeg som en del av svaret på mange av de spørsmål jeg stilte meg, og kallet ble noe jeg ikke kunne si nei til. Så er det jo ikke jeg som skal stå i fokus, men jeg er kalt til tjeneste for å være med på å legge til rette

for at mennesker får møte Jesus.

– *Hva er kirke for deg?*

– Kirken er et sted hvor jeg kan få nistepakke til å møte hverdagen. Et sted hvor jeg får møte Jesus som min frelser og andre himmelvandrere i et felleskap her på jorden. Kirken skal være et sted vi kan komme for å være i bønn og stillhet, og et sted vi kan komme for å lovprise Gud med jubel.

– *Hvordan vil du beskrive Bjerkely menighet?*

– Vi har en periode med utrolig mye dugnadsinnsats bak oss. Nå er byggverket oppe, og menigheten går nå over i en ny fase med menighetsbygging. Grunnvollen er lagt, vi er Guds medarbeidere og skal plante og vanne. Men det er Gud som gir vekst. (1 Kor 3) Jeg ber om at han må gi vekst til et sted hvor ungdom kan få møte Jesus. Det er ikke så mange ungdommer og unge voksne i menigheten vår. Det er et savn.

– *Hvordan slapper du av og henter krefter når du har fri?*

– Jeg tror jeg har evnen til å slappe av og nyte korte pauser, selv i en hektisk hverdag. Jeg har blitt utrolig glad i å nyte stunder på terrassen vår hjemme på gården, gjerne i lag med folk som kommer innom for en prat eller i lag med gode venner

– *Hvem i Bibelen inspirerer deg, og har du et bibelvers eller en hilsen som kan oppmuntre oss lesere til fortsatt menighetsliv?*

– Personen Peter inspirer meg! Vi blir så fort opptatt av hvilke gjerninger vi



Harald Lie er ny eldste i Bjerkely menighet. Foto: privat

må gjøre og ikke gjøre for å komme til himmelen! Lukas 23,41–43. Hva gjorde røverer på korset, foruten å be Jesus pent om han kunne huske på han når han kom i sitt rike? Han trodde (Joh 3,15) og fikk til svar av Jesus: Sannelig, jeg sier deg: I dag skal du være med meg i Paradis. Gjennom vårt menighetsliv har vi ennå muligheten til å lede mennesker til tro på Jesus, og gi de evig liv!

Tekst: Erling Rantrud

Foto: privat

Babyboom i Bergen

Barnefamilier kommer stadig oftere til gudstjenester og møter i Bergen DELK. Barneføtter løper fort rundt omkring til glede for alle, og litt stress for mor og far.

Det siste året har vi hatt gleden av å ta imot åtte barn til den hellige dåp, til stor glede for oss alle.

Det er stor spredning i alder på menighetens medlemmer, fra 0 til godt over 90 år. Slik skal det jo være i en menighet. De unge og de gamle, barn

og voksne i skjønn forening.

På bildet ser vi et av de siste tilskudd til menighetsstammen, Nora, med mor Shain og far Jousef.

Ekstra gledelig er det at begge foreldre omsider har fått oppholdstillatelse. Denne er i første omgang midlertidig, slik det er vanlig for innvandrere, men menighetens håp og vår bønn er at det blir permanent.

Tekst: Jon Tore Lie.

Foto: Kjersti Stenhjem Lie.



DELK Telemark satser på å samles i hjemmene

Manns- og jentekvelder med god stemning og kristenliv i fokus

I DELK Telemark har det blitt arrangert samlinger for mennene i og utenfra menigheten tre torsdagskvelder. Oppmøtet har vært bra, og stemningen har vært god.

Målsettingen for disse mannskvelde-
ne er å styrke troslivet. I samlingene
bruker vi god tid på samtaler med
fokus på erfaringer fra familieliv. Ut-
fordringer vi står ovenfor i Norge i
2019, er å ha fokus på det å ta ansvar
for trosopplæring i egen familie.

Kveldene starter alltid med mat og
sosialisering. Det er viktig. Etter det
har vi en innledning om et aktuelt
tema. Så samtaler vi i mindre grup-
per. Vi ønsker at terskelen skal være
lav for å komme. Samlingene har
vært hjemme hos oss. Vi tenker at



det er viktig å samles i et hjem. Det
blir nå også arrangert jentekvelder.
De følger samme konsept. Disse har
kun vært gjennomført en gang.

Vi i eldsterådet i DELK Telemark



kjenner at dette har vært gode initia-
tiv, og til velsignelse for mange.

Magnus Minnesjord
Eldstebror i DELK Telemark

I en rekke av eldste og prester!

Som eldste står vi i en lang rekke av
tjenestevillige som har stått på og
gitt av sin tid og sitt liv i tjenesten
før oss. Vi får ofte gå på behagelig
nedtråkkede stier der hvor andre
tidligere måtte sloss mot busker og
kratt.

Derfor var det en stor glede da vi
en vårkveld i april inviterte menig-
hetsmedlemmene som tidligere har
vært prester eller eldste i Telemark
til en annerledes «reunion». Både for
å anerkjenne den store jobben som
er gjort, og for å gi oss alle påfyll og
mulighet til å snakke om både gleder
og utfordringer i tjenesten.

Det var rett over 20 inviterte – og
18 som møtte opp! Etter nydelig mat
og god prat ga Ulf Asp oss en rekke
refleksjoner over det å stå i – og gå
ut av – en tjeneste. Ulf løftet fram
hvordan Moses, da han var på vei ut
av sin tjeneste, lot sin erfaring få tale,
satte mot i de som var rundt ham, og
til sist diktet en sang! Sterke krefter



i oss vil ha oss til å evaluere hvor
mye vi fikk til, hvordan vi «utviklet»
menigheten, nære vår egen stolthet
... Men vi skal ikke utvikle Guds rike
som «selvstendig næringsdrivende»,
nei, vi skal få hvile i Jesu ferdige
verk. Og la oss brukes av Ham. *Når
jeg er svak, da er jeg sterk* (2 Kor 12,10).

Til sist minnet Ulf oss om viktighete-

ten av at ledere som går ut av tjenes-
ten, ikke også går ut av fellesskapet,
men heller som Moses: er trofast og
setter mot i neste generasjon. Det ble
en rik kveld, og vi håper å kunne
gjenta dette til neste år.

Tekst: Fred Arve Fahre
Foto: Grethe Marie Minnesjord

Nye veier for DELK på Jæren



Jostein (fra venstre) og Reidun Figved sammen med Jostein Vik.

Gjennom mange år har Dalane-DELK arrangert gudstjenester ulike steder på Jæren, de siste årene på Frøyland Forsamlingshus. Det har vært god oppslutning om gudstjenestene, og både tilreisende og folket på forsamlingshuset har satt pris på dem. Men skrittet fra god oppslutning til dannelsen av DELK menighet har likevel manglet.

Derfor var det gledelig da Jostein Vik og Joanna Bauer tok initiativ til en menighetsetablering på Nord-Jæren. Jostein er mangeårig medlem i DELK i Dalane, og Joanna er nylig tilflyttet fra DELK i Bergen.

Vi spurte Jostein litt om plantingen så langt.

– *Hvorfor tok dere initiativ til menighetsetablering på Nord-Jæren, og hva gjorde at Nord-Jæren endte opp med å ha møter på Elim i Sandnes?*

– Siden det er en del DELK-medlemmer på Nord-Jæren var det naturlig å ta kontakt med disse med tanke på faste gudstjenester og møter i regi av DELK. Responsen var såpass stor at det ble naturlig å komme i gang. Det første vi måtte gjøre, var å finne et egnet møtested. Etter en runde med sondering av forskjellige steder landet vi på Elim i sentrum av Sandnes. Her var egnede lokaler for gudstjeneste og møter, kirkekafe og barnesamlinger, på Elim kjente vi oss velkomne. En annen fordel er at Sandnes ligger sentralt til i forhold til regionen vi ønsker å nå.

– *Hvordan har responsen vært?*

– Så langt har responsen vært god. Fra ca. 25 til rundt 40 har kommet på samlingene. De fleste som kommer, er godt voksne mennesker, men nå ser det ut til at barnefamilier finner veien til oss. Så langt vi kjenner til, er det blitt fire nye DELK-medlemmer siden nyttår. Slik det ser ut nå, vil vi fortsette med faste samlinger til høsten, og håper å ende opp med en nyetablert menighet.

To av disse nye medlemmene er Reidun og Jostein Figved. Vi spurte dem om bakgrunnen for at de ble med i plantingen på Sandnes?

– Læreutviklingen og tilsyn i øverste organer i Den norske kirke gjør at vi i flere år har håpet å finne et alternativt menighetsfellesskap for oss begge. Vår datter fikk to gode år ved DELKs ungdomsskole på Sandnes i sin tid, og min deltakelse ved de årlige lutherske fordypningsdagene har utdypet kjennskapet til DELKs arbeid for oss. Da invitasjonen til mulig oppstart av lokal DELK-menighet kom, var det midt i blinken for oss, og vel nærmest et bønnesvar. Vi ønsker å være med i arbeidet på Elim, og håper at flere blir med og tar ansvar der. Etter hvert håper vi at bibeltimer og bibelgrupper kan virkeliggjøres.

*Olaf Engestøl
Tekst og foto*

Bokanmeldelse

SKRIFTESPEIL

De ti bud, forklaringer og spørsmål til ettertanke og selvprøving som forberedelse til privat skriftemål.



Å skrifte er gått av moten i dagens kristen-Norge. Mange vet ikke engang hva det betyr. Det er beklagelig. Å skrifte betyr helt enkelt å sette ord på sine synder for en prest, pastor eller et annet menneske man har tillit til, bekjenne dem for Gud og motta absolusjon eller tilsigelse av syndenes forlåtelse, formidlet av den man skrifter for. Dermed er skriftemålet et nådemiddel på samme måte som evangelieforkynnelsen, dåpen og nattverden. Skriftemålet har et bibelsk fundament; jf. Matt 18,18, Joh 20,21, Jak 5,16. Det pålegges oss ikke som en absolutt nødvendighet. Men det er en naturlig og nyttig del av det å være en kristen.

For Bibel og Bekjennelse (FBB) har nylig oversatt et lite hefte, SKRIFTESPEIL, som en hjelp til å praktisere skriftemålet på en god måte. Heftet er skrevet av Benjamin Mayes og utkom i Storbritannia i 2007. Det kan enten brukes i vårt daglige bønneliv, eller som en forberedelse til et skriftemål hos en annen.

Tross sin beskjedne størrelse er dette et viktig hefte. I oppregningen av aktuelle synder under de enkelte bud nevnes synder på ord-, tanke- eller handlingsplanet som er høyst aktuelle og treffende formulert. Enkelte uttrykk har man likevel ikke vært like heldig med, f.eks. under det sjette bud: 'Har jeg gjort ukyske ting med meg selv eller andre?' Dette burde vært sagt mer forståelig, ikke minst for yngre mennesker.

Heftet anbefales som et viktig lite hjelpemiddel i det personlige andaktslivet.

DELK den gang da Bilder fra svunne tider



Fra et Sankthansstevne
i Solberg kirke i 1920-årene.

Er du i besittelse av bilder som forteller noe om DELK i gamle dager? Hovedkontoret er på jakt etter det som måtte finnes av bilder som viser noe av det som var DELK – helst lenge før de fleste av oss som lever nå, var til.

Vi snakker om tiden fra før 1970 – i hvert fall i denne omgang – og tidligere. Og jo eldre jo bedre. Vi har noen kostelige bilder fra f.eks. så langt tilbake som til 1913 – fra Klopp stasjon i Ramnes; se på det i Otto Gjerpes bok Fedrearv og barnefostring side 187. Eller Sankthansmøtet i Solberg kirke en gang på 1920-tallet. Det er en fryd å studere – se på bildet i boka Et trossamfunns kirker side 15. Eller fra Sankthansstevnet i Lunde på 1920-tallet; kostelig.

Hva vil vi med disse bildene? Vi ønsker først å finne ut hvor stort bildemateriale som finnes ute i DELK-land eller andre steder av det vi snakker om. Så ønsker vi å gjøre dette bildematerialet tilgjengelig for alle ved å skanne bildene og legge dem ut på DELKs nettsider. I tillegg vil vi se om det er mulig å lage en fotomontasje av de beste bildene som vil henge på DELKs nye hovedkontor.

Hva slags motiver ser vi etter? Vi tenker på f.eks.

- fra Sankthansstevner og andre stor-samlinger i DELK-regi

- fra møter og samlinger, fotografert utendørs eller innendørs
- kirker eller hus med DELK-tilknytning – og da helst med mennesker på bildet
- enkeltmennesker eller gruppe mennesker som har tilknytning til DELK.
- annet – av alt det som kan tenkes å være av interesse, og som viser genuint DELK-liv i alle dets avskygninger, kirkeliv eller hverdagsliv. Bedre å sende inn et bilde for mye enn ett for lite.

Vi ønsker så originale fotografier som mulig. Da blir resultatet vi legger ut på nett best. Alle originaler returneres til eier om det ikke ønskes deponert i DELKs arkiv.

Ta en titt i gamle skoer og hvor du ellers har dine bilder fra gamle dager. Vi tar imot på hovedkontoret. Tanken er å arbeide med prosjektet i løpet av kommende høst og år. Resultatet vil bli formidlet blant annet i Underveis – og etter hvert på DELKs nettsider. Følg med!

Velkommen til HK – med dine gamle bilder!

**DELKs HK Bjerkely
RE**

Granly ungdomsskole Foredrag om kristen seksualetikk

Alexis Lundh fra Tro og medier (red. av Gutt & jente.no) hadde i begynnelsen av mai foredrag for hele U-skolen på Granly om kristen seksualetikk.

En lydør forsamling satt i to hele klokketimer og fulgte med. Mange fikk mulighet til å endre kurs og gjøre nye valg i livet, og mange fikk bekrefte på det de hadde valgt fra før, var det beste.

Temåene var dagens ungdom og seksualitet – i mange tilfelle uten grenser – med tilfeldig sex og utstrakt bruk av pornografi.

Alexis Lundh viste ungdommene en annen vei – en annen historie. Gud har skapt mennesket helt unikt og fantastisk. Han har skapt oss til mennesker som søker trygghet, harmoni og glede også innenfor det seksuelle området.

Han viste til at Gud i Bibelen ønsker kjærlighet og seksualitet, men at dette er ment innenfor den trygge rammen som ekteskapet er – et forpliktende samliv mellom en mann og en kvinne.

Av Jon Gjelstad



Alexis Lundh fra Tro og medier holdt foredrag for ungdomsskolen på Granly.

Dugnader og leire 2019

4. og 5. klasse leir

Mandag 24. juni til torsdag 27. juni.

Påmelding: kjellandre.bettum@granlyskole.no

6. og 7. klasse leir

Torsdag 27. juni til søndag 30. juni.

Påmelding: tn@hybeko.no

Vi over 50

Mandag 22. juli til fredag 26. juli.

Taler: Jan Bygstad

Påmelding: bodilthorsnes@gmail.com

eller tlf. 482 72 532.

Bibeldagene

Torsdag 8. august til søndag 11. august.

Tema: "Gud til vår tjeneste - sammen innfor Guds trone".

Vertskap: Berit og Arvid Ludvigsen

Åndelig leder: Bertil Andersson

Påmelding: arvid.ludvigsen@gmail.com

eller tlf. 907 57 767.

Om Bondal fjellstue

Adressen til fjellstua er:

Bondal fjellstue, Bondal, 3697 Tuddal

Gå inn på www.delk.no/bondal for mer informasjon og nyheter om fjellstua.

Støttemedlemskap og gaver

Vi minner om støttemedlemskap som koster 300 kr i året. Det har de siste årene blitt gjort betydelige forbedringer på Bondal.

Derfor er vi veldig takknemlig for støttemedlemskap og gaver. Det betyr mye for økonomien, og gjør at vi kan holde utleie-



Bondal fjellstue

prisene på et moderat nivå.

Betaling for støttemedlemskap og eventuelle gaver kan sendes til konto nr. 2680 07 50503.

Leie Fjellstua?

Kontakt Kjell-André Bettum: kjellandre.bettum@granlyskole.no eller tlf. 954 50 814.

Kjell-André har oversikt over ledige helger og uker samt priser.

Vi oppfordrer menighetene til å benytte dette flotte og nyoppussede stedet til bibelgrupper, menighetsleire og samlinger av ulike slag.

Bondal Fjellstue er også åpen for private arrangementer. Fjellstua har stor kapasitet i forhold til utnyttelsen i dag.

Spørsmål, kommentarer, forslag?

Har du spørsmål, kommentarer, synspunkter eller forslag angående Bondal Fjellstue? Kontakt en av de lokale kontaktpersonene, eller send en e-post til bondalstyret@delk.no.

Lokale kontaktpersoner

OSLO

Bodil H. Thorsnes (styremedlem)

Tlf. 482 72 532

bodilthorsnes@gmail.com

TELEMARK

Torbjørn Nilgard (styremedlem/sekr.)

Tlf.: 489 98 876,

tn@hybeko.no

VESTFOLD

Torild Bakke (styremedlem, Nordre Vestfold)

Tlf. 943 00 910

torild.bakke@sf-nett.no

Kjell-André Bettum

(styreleder, Tønsberg)

Tlf. 954 50 814

kjellandre.bettum@granlyskole.no

Torill Askjer (kontaktperson for Horten menighet).

Tlf. 975 86 692

torill.askjer@gmail.com

VEDLIKEHOLDSLEDER

Knut Bergan

Tlf. 411 60 634

knutbergan001@gmail.com

HUSMOR

Katrine Hovden Helland

Tlf. 479 03 745

katrine@egil.net

www.delk.no/bondal

Jan Bygstad utnevnt til æresdoktor

Jan Bygstad, prest i DELK Bergen, ble tidligere i vår utnevnt til æresdoktor ved Missouri-synodens teologiske seminar i Fort Wayne, Indiana, USA.

Utnevnelsen er et uttrykk for takknemlighet for den store innsats Jan har gjort for å formidle luthersk lære og teologisk tenkning gjennom undervisning og forkynning. Jan er også leder i flere nasjonale og internasjonale lutherske bevegelser.

I tillegg har han og menigheten i Bergen gjennom flere år med Lutherske fordypningsdager løftet fram en tydeligere luthersk bevissthet. Fordypningsdagene har bidratt til å knytte bånd til internasjonal lutherdom, og ført til sterkere slektskap med trosfeller omkring i verden.

Overrekkelsen av hedersbevisningen skjedde i Fort Wayne på selveste 17. mai. DELK gratulerer hjerteligst!

Jon Tore Lie



Palmesøndagsfest i Kristiansand

På palmesøndag var som vanlig menigheten i Kristiansand samlet for å feire Jesu seierrike inntog i Jerusalem. Denne palmesøndag var imidlertid noe annerledes for menigheten.

Gudstjenesten startet med at barna deltok i inngangsprosesjon. Fremst gikk en av de nye i menigheten, Paul Schmidt, bærende på menighetens nye prosesjonskors laget for anledningen. I hendene bar barna palmegreiner som eldste Leif Skåra hadde skaffet fra Kristiansand Dyrepark.

På denne familiegudstjenesten underviste presten, Olaf Engestøl, om hva det vil si at Jesus er konge, og samtidig annerledes enn andre konger. Barna deltok i gudstjenesten med både tekstlesning, bønner og praktiske oppgaver.

Menigheten hadde også gleden av å ta imot lille Selma Engestøl ved dåp. I etterkant av gudstjenesten ble dette feiret med at menigheten tok del i åpent dåpsselskap.

Tekst og foto: privat



Menighetens barn i inngangsprosesjon.



Johanna Fedeler var tekstleser.



Veronica og Selma Engestøl.

Konfirmasjon i Moe kirke

Klokken 10:40 søndag 5. mai sto fem forventningsfulle ungdommer klare til konfirmasjonsgudstjeneste i Moe kirke. De siste årene har det vært mellom fire og ti konfirmanter i Moe menighet. Til oppmuntring for menigheten, selvsagt, men først og fremst viktig og fint for konfirmanter selv.

Konfirmasjonssøndagen er verdifull, men som konfirmantprest er det stort å få være med på den reisen som leder frem mot selve bekræftelsen av troen. Vi prater, leser, spiser, ber og ler. Ikke alltid i samme rekkefølge.

I år har vi hatt stort fokus på Markusevangeliet og den frelsesplan, Guds bilde og læremester som blir presentert der. I tillegg har det vært flere fellessamlinger med de andre DELK-konfirmanter i år enn tidligere. Det har vært positivt og berikende. Konfirmantleiren er selvsagt årets høydepunkt for mange, der vennskap gror, grenser utvides og troen styrkes.

Viktigst av alt er at vi tar misjonsbefalingen på alvor der Jesus sier «døp dem og lær dem». Vi har lært, i år igjen, både konfirmanter og ledere, at Jesus Kristus er Herre, og vi er frelst av bare nåde. En knapp time senere sto fem konfirmanter frem en og en og bekjente troen på Faderen, Sønnen og Den hellige ånd. Må hele menigheten og Kirkens Herre være med å bære dem videre på trosreisen deres.

Erling Rantrud, konfirmantprest



Fra venstre Oda Simonsen, Rebecka Heian, Mathilde Trongkleiv Døvik, Lars Martin Hagen og Ansgar Granerød.

Finn fem feil! En engel viste seg for Josef i en drøm. Den fortalte Josef at barnet i magen til Maria var Guds sønn.



Finn veien til stjernen!

Finner du veien fra trestammen og helt opp til stjernen i toppen av juletreet?



Fargelegg!

Jesus ble født i en stall i Betlehem.



Tegninger: Francesca De Luca

Gi barnebladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement på sondagsskolen.no eller **22 08 71 00**.



Vitser

– Kan jeg få hund til jul, pappa?
– Nei, i år blir det ribbe, som vanlig!

– Hvorfor sitter du i fengsel?
– Jeg startet julehandelen litt for tidlig.
– Man kommer vel ikke i fengsel for det?
– Hvis man starter før butikkene åpner, så ...

Arne Fedeler ny eldste i Kristiansand

Arne Fedeler er Kristiansands yngste og nyeste eldste. Han er 39 år gammel og gift med May Solveig. De har tre barn sammen, Johanna (snart 10) Maria (7) og Martin (snart 5). I oktober venter de sitt fjerde barn. Familien bor på Birkeland i Aust-Agder hvor Arne jobber som lærer i ungdomsskolen.

Noen få ganger når Arne prater, skinner det igjennom at Arne har tysk far. Hans mor er norsk, og Arne er født og oppvokst i Osnabrück i Tyskland. Han kom til Norge som 20-åring og bodde de ti første årene i Bergen før de flyttet til Birkeland og ble etterhvert en del av DELK-menigheten i Kristiansand.

– Jeg er veldig glad i gudstjenesten og salmesangen, og jeg er takknemlig for å være i en sammenheng der man ønsker å stå for klassisk evangelisk-luthersk tro og bekjennelse.

– Hva er dine tanker om eldstekallet og hva gjorde at du sa ja til oppgaven?

– Som eldste er vi satt til å være hyrder i menigheten. Jeg ser på dette først og fremst som en tjeneste der Herren har betrodd oss ansvaret for den åndelige omsorgen for menigheten. Jeg er meg veldig bevisst at jeg er helt avhengig av Herrens gode hjelp i denne tjenesten. Jeg har tatt imot dette kallet i tro og med bønn om at Herren vil bruke meg her.

– Hva kan du ta med deg av tidligere erfaringer til DELK?

– Jeg har et nesten fullført masterstudium i teologi med meg i bagasjen. Dessuten har jeg erfaringer fra kirkekomitearbeid i Johanneskirken i Bergen og styret for FBB-Agder.

– Hva er kirke for deg? Hvorfor skal vi i det hele tatt drive med alt det kirken holder på med?

– Ordet «Kirken» kommer jo fra gresk og betyr «det som hører Herren til». Det setter tingene i det rette perspektivet: Kirken er «de helliges samfunn» – de som har funnet nåde og tilgivelse for sine synder hos Herren Jesus. Kirken tilhører den oppstandne Herren Jesus – ikke noen andre.

Kirken må gjøre det den må gjøre: forkynne lov og evangelium, døpe, lære opp i troen og forsakelsen og rekke Guds barn den hellige nattverd. Dette gir god mening, for slik blir vi bevart hos Herren Jesus.

– Hvordan vil du beskrive Kristiansand menighet?

– Vi er en liten flokk her i Kristiansand, og vi bor spredt. Styrken vår er vel kanskje den lengselen som Herren har lagt ned i oss etter å høre Guds ord klart og rent forkynt, og det å søke sammen rundt Herrens bord. Dette fører oss sammen til DELK Kristiansand – selv om vi har nokså forskjellig bakgrunn.

– Hvordan er det å kombinere jobb og familie med din tjeneste i menigheten?

– Vi er heldigvis til sammen tre i



Arne Fedeler er ny eldste i Kristiansand menighet. Foto: privat

eldsterådet. Da vil det være mulig å fordele ansvar. Jeg får forståelse for familiesituasjonen min og det at jeg har lang reisevei. Dette var en forutsetning for å kunne takke ja til kallet.

– Hvem i Bibelen inspirerer deg, og har du et bibelvers eller en hilsen som kan oppmuntre oss lesere til fortsatt menighetsliv?

– Herren selv – som aldri går trøtt av meg, og som jeg stadig får komme til. Derest apostelen Paulus.

Bibelserset som jeg vil gi dere med videre, står i Joh 6,68-69: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.

Tekst: Erling Rantrud

Foto: privat

Prestene er på jobb følgende uker sommeren 2019

- Uke 26: RE, PJ, ER, BA, JaBy
- Uke 27: KHE, HVS, PJ, ER, JaBy, BJH
- Uke 28: PJ, JaBy, BJH, BA (kun torsdag og fredag)
- Uke 29: HVS, JaBy
- Uke 30: RE, HVS, MA, BA, JMS
- Uke 31: KHE, HVS, MA, OEng, JMS
- Uke 32: RE, KHE, HVS, MA, PPJ, ER, BA, OEng
- Uke 33: RE, KHE, HVS, MA, PJ, ER, BA, OEng, JMS, BJH

Initialer med navn finner du under Møtelisten på side 18.

Enkel brosjyre om DELK

MP – Menighetsplantingsutvalget – arbeider med en A5-brosjyre som forteller kort og enkelt om DELK. Brosjyren har følgende hovedoverskrifter:

- Kort historisk om DELK
 - Hva kjennetegner DELK?
 - Hvordan bli medlem i DELK?
- Brosjyren forventes godkjent i mai og blir distribuert så fort den er klar. Ev. kan du lese den på www.delk.no

Konfirmasjon i Nordreisa



Med omgivelser av snøkledd fjell og med lamming i fjøset, ble det holdt konfirmasjonsgudstjeneste i regi av DELK på LHL-huset i Nordreisa i Nord-Troms søndag 12. mai kl. 11.00.

I nærvær av nesten 50 deltagere svarte konfirmanten Rikard Persen både på spørsmål om troen og frelsen og bekreftet at han ville bli stående i sin dåpspakt.

Prest var Boe Johannes Hermansen, som talte over søndagens tekst i Johannes 14, om Jesus som veien, sannheten og livet. Og det var nattverd. Etter gudstjenesten var det fest for familie og venner i lokalene til den kristne friskolen i Nordreisa, hvor Rikard går sammen med 80 andre elever.

Bildet gir et glimt fra konfirmasjonsgudstjenesten i Nordreisa.

Foto: privat

Kort fra hovedstyret 11. april og 8. mai på Bjerkely

- Hovedstyret arbeider med sakene som skal legges fram på GF 2019.
- På Nord-Jæren / i Stavanger-området bor det ca. 50 DELK-medlemmer. En gruppe har startet med møter og gudstjenester i DELK-regi. Dette evalueres etter en tid.
- Søknad om offentlige tilskudd sendes hvert år innen 10. april.
- Utvalget som har jobbet med «Brevsaken» (Brente-barn-saken), har laget en avslutningsrapport.
- Hovedstyret har formelt godkjent valget av Bertil Andersson som ny tilsynsman.
- Bertil Andersson tiltrer stillingen 1. september, etter planen.
- DELKs eiendomsutvalg, en gruppe som startet i fjor, har registrert alle DELKs eiendommer. For eventuelt å bistå menighetene med eiendomsspørsmål, trengs både eksternt kompetanse og lokalkunnskap.

Venke S. Gjelstad
hovedstyresekretær



Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

Stilling ledig

Ungdomsleder i Vestfold

Trives du sammen med ungdommer og vil bety en forskjell i livet deres? Vi søker en engasjert person som leder for DELKs ungdomsarbeid i Vestfold i inntil 30% stilling fra 1. august 2019.

Hovedoppgaven er å lede DELuKs, ungdomsarbeidet i Granly menighet, sammen med styret som består av ungdommer og voksenledere. DELuKs har samlinger annenhver lørdag.

Det er også noen oppgaver som er felles for hele DELK.

Informasjon om stillingen kan du få fra nåværende ungdomsleder Karl Erik Kjær, karl_erik@me.com, tlf. 902 15 805.

Henvendelser angående stilling og ansettelse kan gjøres til

- Peter Johansen, Peter.Johansen@delk.no, tlf. 959 62 654
- Kjell Magne Baksaas, Kjell.Magne@Baksaas.no, tlf. 416 10 602
- Beate Vollsnes Ekenes, roleken@online.no, tlf. 991 02 135

Stillingen kan, avhengig av søkerens kompetanse og skolens behov, eventuelt kombineres med en stilling som assistent på Granly skole.

Søknad sendes til Peter.Johansen@delk.no

Søknadsfrist 20. juni 2019.



Gjennestad 21.-23. juni 2019

Program og påmeldingsskjema for overnatting under Generalforsamlingen og Sankthansstevnet finner du på

www.delk.no

Døpte	Født	Døpt	Menighet
- Tobias Fahre Kaasa, Skien	27.12.2018	03.03.2019	Telemark
- Mika Filip Sulle, Fyllingsdalen	15.12.2018	03.03.2019	Bergen
- Shaylin Eshani Bashmahaleh, Nærbø	30.08.2016	03.03.2019	Dalane
- Else Marte Sæleset, Norheimsund	19.01.2019	17.03.2019	Bergen
- Amalie Skjeggestad, Revetal	07.10.2018	24.03.2019	Bjerkely
- Selma Engestøl, Kristiansand	15.02.2019	14.04.2019	Kristiansand
- Sofie Halvorsen, Gjerstad	09.02.2019	21.04.2019	Telemark
- Sefora Blindheim, Søreidgrend	06.04.2019	21.04.2019	Bergen

Andre innmeldte: 12

Viede

I DELKs kirkebøker registreres DELK-vigsler, og de blir omtalt i denne spalten. Underveis vil gjerne formidle når et DELK-medlem har inngått ekteskap, også når det ikke er en DELK-vigsel. Melding kan sendes til bladets redaksjon.

Døde	Født	Død	Menighet
- Birger Larsen, Holmestrand	23.02.1925	08.02.2019	Bjerkely
- Karen Othilie Hole, Tønsberg	17.04.1928	23.02.2019	Granly
- Walther Haldorsen, Bergen	03.12.1931	08.03.2019	Bergen
- Eivind Fevang, Færder	14.01.1962	21.03.2019	Granly
- Anne Ringsevjen, Skien	22.10.1952	23.03.2019	Telemark

Antall utmeldte: 13

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK)

DELK bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.

DELK holder følgende bekjennelsesskrifter for å være uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen:

- De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
- Den augsburgske konfesjon
- Luthers lille katekisme

DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere for øvrig.

DELK har ca. 3.300 medlemmer fordelt på lokalmenigheter i Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder, Rogaland, Hordaland og Østfold.

DELKs utsendinger

Ektepar med barn som er kristent fagpersonell i Nord-Afrika via NLM. E-post sendes via eirthor@gmail.com

Gaver til DELK

– med eller uten skattefradrag – kontonummer

Gaver til DELKs arbeid kan man gi med eller uten skattefradrag. Skattefradragsordningen gjelder nå ved to betalingsmåter:

1. Avtalegiro for hvert formål
 - a. Avtalegiro/ Avtale Straks –via DELKs nettsider: delk.no/ gaver registreres ferdig på nettsidene.
 - b. Avtalegiropung (i kirkene eller fra DELKs kontor) fylles ut og sendes DELKs kontor

Endring av gavebeløp ved avtalegiro: opprett ny, slett den gamle, se info på www.delk.no/gaver

2. Enkeltgaver med KID-nr. for hvert formål

KID-nr. kan du få ved å ta kontakt med Venke S. Gjelstad, e-post: vsg@delk.no, telefon: 33 35 93 53

Bankkonto for gaver

- med skattefradrag (se over): 3000 24 91210
- uten skattefradrag: 2420 22 11085

Gaveformål via DELKs hovedkontor med i skattefradragsordningen: Prestetjenesten, DELKs misjonsarbeid, Bjerkely kirke- og skolebygg, Bergen menighet bygg, Østfold menighet, Håkonsund kirke, Granly kirke - orgel, Telemark kirkebygg.

Menighetsbidrag til disse menighetene: Telemark, Ryenberget, Granly, Bjerkely og Horten.

Gaver uten skattefradrag kan gis direkte. Noen sentrale kontoer er:

- Kirkebladet Underveis: 3000 27 13949
- Bondal Fjellstue: 2680 0750503
- Bergen menighet: 3000 2300512
- Bjerkely menighet: 3000 3753553
- Dalane menighet, 3270 6709796
- Granly menighet: 2400 2380478
- Horten menighet: 2801 4683994
- Kristiansand menighet: 3000 3398095
- Moe menighet: 3000 2420259
- Nore menighet: 2351 7209147
- Ryenberget menighet: 6011 05 64719
- Sotra menighet: 3470 66 20984
- Telemark menighet: 2801 3196763
- Østfold menighet: 3000 26 70832

For flere gaveformål i DELK og kirkesamfunnets menigheter se nettsiden www.delk.no/gaver/

DELKs menigheter, kirker, skoler, kontaktpersoner og adresser

Mer kontaktinformasjon finnes på www.delk.no, gå derfra til den enkelte menighets nettside.
Oppgitte adresser er besøksadresser, for postadresser se nettsider eller annen informasjon.

DELKs HOVEDKONTOR

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 35 93 50
www.delk.no
E-post: delk@delk.no
Tilsynsmann Rolf Ekenes
Telefon: 900 91 562
E-post: rolf.ekenes@delk.no

MENIGHETER, KIRKER, PRESTER OG ELDSTE

Bergen, DELK-kirken

Rosenberggaten 1, 5015 Bergen
E-post: bergen@delk.no

Jan Bygstad, prest
Telefon: 932 64 642
E-post: jan.bygstad@delk.no

Jon Magne Sønstabø, prest
Telefon: 970 87 699
E-post: jon.magne.sonstabo@delk.no

Jon Tore Lie, eldste
Henning A. Alsaker, eldste

Sotra, Håkonsund kirke

Håkonsund, 5379 Steinsland
E-post: sotra.menighet@delk.no

Jan Bygstad, prest
Telefon: 932 64 642
E-post: jan.bygstad@delk.no

Vidar Klepsvik, eldste

Re, Bjerkely kirke

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal

Morten Askjer, prest
Telefon: 917 37 207
E-post: morten.askjer@delk.no

Ole Døvik, eldste
Kåre Solberg, eldste
Harald Lie, eldste

Dalane, Bedehuset i Egersund

Johan Feyersgate 5, 4370 Egersund

Olaf Engestøl, prest
Telefon 902 04 138
E-post: olaf.engestoel@delk.no

Per Emanuel Valand, eldste
Jan Hetland, eldste

Horten, Langgata kirke

Langgata 50, 3187 Horten
E-post: horten.menighet@delk.no

Erling Rantrud, prest
Telefon: 916 42 047
E-post: erling.rantrud@delk.no

John L. Ludvigsen, kontaktperson

Kristiansand menighet

Gyldenløves gate 54, 4614 Kristiansand

Olaf Engestøl, prest
Telefon 902 04 138
E-post: olaf.engestoel@delk.no

Leif Skåra, eldste
Arne Fedeler, eldste

Nore, Fredheim kirke

Sporan, 3630 Rødberg

Morten Askjer, prest
Telefon: 917 37 207
E-post: morten.askjer@delk.no

Solveig og Knut Haug, kontaktpersoner

Oslo, Ryenberget kirke

Enebakkveien 152, 0680 Oslo
Menighetskontoret
Telefon: 23 21 01 75 / 23 21 01 76
E-post: ryenbergetkirke@delk.no

Kristoffer Hansen-Ekenes, prest
Telefon: 906 28 073
E-post: khe@delk.no

Håkon Valen-Sendstad, prest
Telefon: 922 93 106,
E-post: hakonvs@hotmail.com

Elisabeth Fehn Olsen, diakon
Egil Helland, eldste

Sandefjord, Moe kirke

Moveien 78, 3221 Sandefjord
E-post: Moe.menighet@delk.no

Erling Rantrud, prest
Telefon: 916 42 047
E-post: erling.rantrud@delk.no

Terje Simonsen, eldste
Hans Åge Guren, eldste

Skien, Telemark Menighet

E-post: telemark.menighet@delk.no
Gudstjenester og møter er på
Skauen Kristelige skole

Bertil Andersson, prest
Telefon 454 82 230
E-post: bertil.andersson@delk.no

Fred Arve Fahre, eldste
Rune Høvås, eldste
Magnus Minnesjord, eldste

Tønsberg, Granly kirke

Klippeveien 1, 3122 Tønsberg
E-post: granly.menighet@delk.no

Peter Johansen, prest
Telefon: 959 62 654
E-post: peter.johansen@delk.no

Tore Slettvik, eldste
Roar Bjørndal, eldste
Kjell Magne Baksaa, eldste

Østfold, Missingmyra bedehus

Missingmyrveien 6, 1640 Råde
E-post: ostfold.menighet@delk.no

Boe Johannes Hermansen, prest
Telefon: 996 12 822
E-post: boe.johannes.hermansen@delk.no

Olav I. Markussen, eldste
Karstein Sletteng, eldste

GRUNNSKOLER

Oslo: Ryenberget skole,

Enebakkvn 152, 0680 Oslo
Telefon: 23 21 01 61
E-post: post@ryenbergetskole.no

Re: Bjerkely skole

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 06 30 30
E-post: post@bjerkelyskole.no

Sandefjord: Moe skole

Movn 78, 3221 Sandefjord
Telefon: 33 48 73 40
E-post: kontor@moeskole.no

Skien: Skauen kristelige skole

Jon Alvsonsgt 14, 3746 Skien
Telefon: 35 50 54 00
E-post: post@skauensskole.no

Tønsberg: Granly skole

Klippeveien 1, Tønsberg
Telefon: 33 00 31 10
E-post: post@granlyskole.no

Husk å melde
adresse-
forandring

www.delk.no

felles skapt

I Jesus, for hverandre, ut i verden

**DELKs sankthansstevne 2019
med generalforsamling**

**Fredag 21.–søndag 23. juni
Gjennestad, Vestfold**

Bidragstere

Peter Johansen
Prest i DELK,
Granly menighet i Tønsberg



Arne Nordbø
Bedehusmann og gledesspreder
fra Ryfylke



Elisabeth Fehn Olsen
Diakon i DELK,
Ryenberget menighet, Oslo



Erling Rantrud
Prest i DELK, Sandefjord
og Horten menigheter



Ungdomstellet

Ungdomstellet får sitt eget program i tillegg til at de blir med på noe av fellesprogrammet. I ungdomstellet kan du oppleve sankthansstevnets koseligste stemning. Vi byr på deilige sofaer, morsom underholdning, kafé med rikt utvalg, innholdsrike møter og forkynnelse ved Peter Johansen, artige aktiviteter, spennende fotballkamp, fine folk og gode samtaler. Teltet blir rigget i atriumet på Gjennestad og er forbeholdt ungdommene hele helgen. Følg med på «Ungdomstellet på Sankthansstevnet 2019» på Facebook for mer informasjon og program.

Seminarer

Inn til hjertene – ut til massene
ved Helge Skaaheim,
pastor i Norkirken Kongsberg



Medvandring
ved Ole Magnus Olafsrud, tidl.
generalsekretær i Navigatørene



Sprell levende menigheter
ved Irene Gundersen, søndags-
skolekonsulent i Vestfold krets



Sprell levende menigheter
ved Ingunn Johnsen, søndags-
skolekonsulent i Vestfold krets



Når troen trues av livet
ved Gunnar Fagerli, prest ved
Institutt for Sjelesorg, Modum Bad



Sankthansormen barnefestival

Sankthansormen er barnas eget lille sommerstevne. Vi deltar på fellesprogrammet, men vi har masse gøyalt og trosbyggende som bare er for barna også. Foreldrene har ansvar for barna når de deltar på sankthansormen. Aktivitetene foregår på plenen og i barnehagen. Vi har også et bønnerom inne som passer både for barn og voksne. Velkommen!

Fellesprogram

Fredag 21. juni

- 12.00 Lunsj
- 13.00 Åpning og konstituering av GF
- 14.00 GF-forhandlinger
- 18.00 Kveldsmat
- 19.00 Kveldsmøte ved Ole Magnus Olafsrud
- 20.30 Salmekonsert

Lørdag 22. juni

- 09.00 Morgenmøte ved Elisabeth Fehn Olsen
- 10.00 GF-forhandlinger
- 13.00 Lunsj/grilling
- 14.30 Seminarer
- 16.00 Sprell levende familiemøte ved Irene Gundersen og Ingunn Johnsen
- 17.00 Middag/grilling
- 18.00 Fotballkamp
- 19.00 Storfamiliefest

Søndag 23. juni

- 11.00 Gudstjeneste ved Rolf Ekenes
- Innsettelse av ny tilsynsmann
- 13.00 Middag/grilling
- 15.30 Avslutningsmøte ved Erling Rantrud

Endringer i programmet kan forekomme.

Les mer på www.delk.no